

Arbeidsmarkttrapportage

CAO Retail non-food (Fashion, Sport & Lifestyle)

Vergeleken met detailhandel non-food

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Arbeidsmarktstatistieken	4
Omvang en dynamiek	4
Persoonskenmerken	8
Baankenmerken	12
Arbeidsmarktprognoses	18
Arbeidsmarktsamenstelling	20
Bijlagen	23

Deze rapportage biedt inzicht in de arbeidsmarktontwikkelingen binnen het branchecluster CAO Retail non-food. Onder CAO Retail non-food wordt verstaan de bundeling van de segmenten woninginrichting, kleding & sport, tuincentra, juweliers en parfumerieën. Gegevens zijn beschikbaar voor de periode 2008-2025. Cijfers tot en met 2018 betreffen realisaties. De cijfers van 2019 en later zijn prognoses. In dit rapport wordt het branchecluster CAO Retail non-food vergeleken met de subsector detailhandel non-food.

De informatie in deze rapportage is in belangrijke mate gebaseerd op gegevens van de Belastingdienst, Kamer van Koophandel, Basisregistratie personen (BRP, voorheen GBA) en Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Het CBS stelt deze bronnen onder strikte voorwaarden beschikbaar voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Op de gegevens in deze bronnen zijn door ABF Research bewerkingen uitgevoerd. De arbeidsmarktprognoses zijn opgesteld met behulp van Hermes, het arbeidsmarktprognosemodel van ABF Research.

Voor de indeling van bedrijven naar branchecluster wordt gebruik gemaakt van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) van het CBS die in het register van de Kamer van Koophandel (KvK) is vermeld. Indien de distributiecentra (DC's) van een bedrijf organisatorisch/juridisch onderdeel zijn van retail en bijgevolg onder hetzelfde KvK nummer (en daarmee SBI) staan geregistreerd, dan tellen de werkzame personen bij deze DC's mee. Bedrijven die primair als webwinkel staan geregistreerd in het KvK-register (zie Bijlage - Branche indeling: SBI 47.91X) zijn geen onderdeel van de huidige rapportage. Voor het branchecluster webwinkels is een aparte rapportage beschikbaar. Werkzame personen bij bedrijven die niet primair als webwinkel in het KvK-register staan geregistreerd en onder hetzelfde KvK-nummer een webwinkel exploiteren, worden allen meegenomen in de rapportage.

Het aantal werkenden bij bedrijven in het branchecluster CAO Retail non-food staat in deze rapportage centraal. Onder werkenden vallen alle werknemers op de loonlijst en zelfstandigen. Dit omvat tevens directeuren, werkzame aandeelhouders en gezinsleden. Meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan tellen vanzelfsprekend niet mee. Het aantal werkenden wordt gemeten in personen en in fte. Fte staat voor *fulltime equivalents*, oftewel voltijds dienstverband. Twee personen die beiden een halve week werken vormen samen één fte. Prognoses van het aantal werkenden luiden altijd in fte, omdat ontwikkelingen in deeltijdpercentages geen onderdeel vormen van het prognosemodel.

In de bijlage worden relevante begrippen nader toegelicht.

Samenvatting

Het aantal werkenden in het branchecluster CAO Retail non-food is tussen 2012 en 2018 met 6 % gedaald. Dit correspondeert met 12.190 werkenden en 8.890 fte. In de periode 2018 - 2025 blijft het aantal werkenden (fte) naar verwachting ongeveer gelijk. De verwachte daling van het aantal werkenden in de periode 2018-2025 in de subsector detailhandel non-food bedraagt 2 % (5.070 fte).

Tabel 1

	2009	2012	2015	2018	2021	2025
CAO Retail non-food						
Aantal werkenden (in personen)	207.030	203.965	186.365	191.775		
Aantal werkenden (in fte)	139.310	134.315	121.220	125.425	126.550	124.415
Arbeidsvraag (in fte)	144.445	139.270	125.685	130.025	130.725	128.815
Personeelsaanbod (in fte)	144.050	138.890	125.355	129.695	131.535	129.800
Spanningsindex (verhouding tussen vraag en aanbod)	1,003	1,003	1,003	1,003	0,994	0,992
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	37,7	38,3	38,6	38,9	39,0	39,5
Aandeel mannen (in %)	36,4	36,2	36,4	37,4	37,6	37,8
Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte (in euro)	20.645	21.520	21.985	23.040		
Gemiddelde duur werkweek (in uren)	25,6	25,0	24,7	25,1		
Aandeel flexibele arbeidsovereenkomst (in %)	46,6	48,0	52,8	57,7		
Detailhandel non-food						
Aantal werkenden (in personen)	402.990	390.685	361.090	359.970		
Aantal werkenden (in fte)	268.650	252.860	228.180	228.890	229.930	223.820
Arbeidsvraag (in fte)	278.560	262.195	236.580	237.290	237.495	231.815
Personeelsaanbod (in fte)	277.805	261.480	235.965	236.695	239.380	233.600
Spanningsindex (verhouding tussen vraag en aanbod)	1,003	1,003	1,003	1,003	0,992	0,992
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	37,4	38,2	38,7	39,0	39,0	39,5
Aandeel mannen (in %)	41,9	41,7	41,7	42,0	41,9	41,8
Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte (in euro)	20.420	21.455	21.775	22.495		
Gemiddelde duur werkweek (in uren)	25,3	24,6	24,0	24,4		
Aandeel flexibele arbeidsovereenkomst (in %)	48,2	48,7	53,3	58,1		

De spanningsindex voor het branchecluster CAO Retail non-food blijft in de periode 2018-2025 ongeveer gelijk. De spanningsindex voor de detailhandel non-food blijft in deze periode ongeveer gelijk. De spanningsindex wordt gemeten als de verhouding tussen vraag en aanbod en is daarmee een maat voor de krapte op de arbeidsmarkt. Een dalende waarde geeft aan dat de spanning op de arbeidsmarkt is afgenomen. Een stijgende waarde geeft aan dat de spanning is toegenomen. Een spanningsindex tussen 0,92 en 0,98 kan als gangbaar worden gezien. Hierbij is geen rekening gehouden met kwalitatieve aspecten in vraag en aanbod. Het gemiddeld bruto inkomen per fte per jaar bedraagt 23.040 euro en de gemiddelde werkweek duurt 25,1 uur (detailhandel non-food: 22.495 euro en 24,4 uur). Het aandeel flexibele arbeidsovereenkomsten neemt in de periode 2012 tot 2018 toe van 48,0 % tot 57,7 % (detailhandel non-food: van 48,7 tot 58,1 %).

Tabel 2

	2009	2012	2015	2018	2021	2025
CAO Retail non-food						
Aantal werkenden (fte)	139.310	134.315	121.220	125.425	126.550	124.415
Aantal werkenden 55+ (fte)	18.115	18.365	17.285	19.810	22.490	25.985
Aandeel werkenden 55+ (%)	13,0	13,7	14,3	15,8	17,8	20,9
Uitstroom 55+ (fte)	2.275	2.345	2.495	1.625	2.515	2.935
Aandeel uitstroom 55+ (% t.o.v. aantal werkenden 55+)	12,6	12,8	14,4	8,2	11,2	11,3
Detailhandel non-food						
Aantal werkenden (fte)	268.650	252.860	228.180	228.890	229.930	223.820
Aantal werkenden 55+ (fte)	34.440	34.985	33.820	37.850	42.375	47.960
Aandeel werkenden 55+ (%)	12,8	13,8	14,8	16,5	18,4	21,4
Uitstroom 55+ (fte)	4.280	4.265	4.520	2.860	4.505	5.230
Aandeel uitstroom 55+ (% t.o.v. aantal werkenden 55+)	12,4	12,2	13,4	7,6	10,6	10,9

Het aantal werkenden 55+ in het branchecluster CAO Retail non-food bedraagt in 2018 19.810 fte. Naar verwachting is dit aantal in 2025 25.985 fte. De verwachte uitstroom van het aantal 55+ in het branchecluster CAO Retail non-food is in 2025 11,3 %. In de subsector detailhandel non-food is dit aandeel in 2025 10,9 %.

Arbeidsmarktprognoses

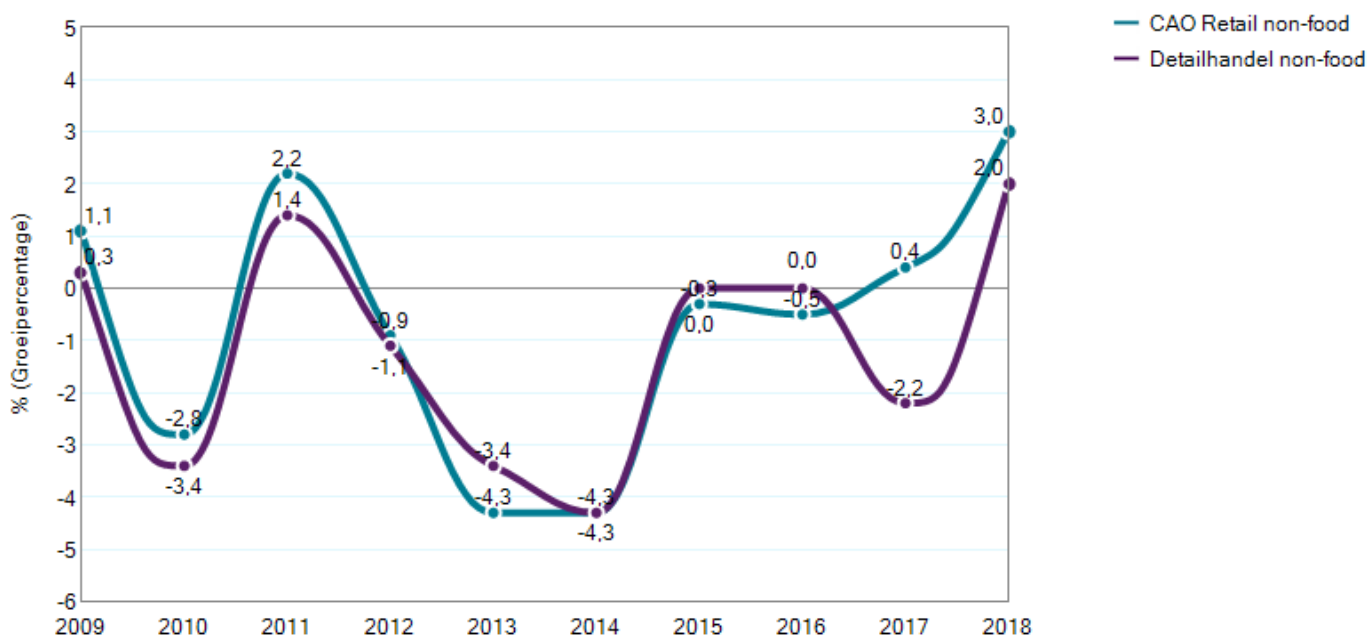
De prognose voor het aantal werkenden wordt in het Hermes-arbeidsmarktprognosemodel van ABF bepaald door een combinatie van de verwachte arbeidsvraag en het verwachte personeelsaanbod. De arbeidsvraag in een regio is afhankelijk van de historische ontwikkeling, demografie, woningmarkt, inkomen, arbeidsproductiviteit en internetaandeel. Het personeelsaanbod in een regio is met name afhankelijk van de demografische ontwikkeling voor relevante bevolkingsklassen. Door confrontatie van arbeidsvraag en personeelsaanbod wordt op regionaal niveau het aantal werkenden bepaald. De input voor het Hermes-model bestaat uit gedetailleerde statistieken uit de microbestanden van het CBS en prognoses van ondermeer ABF, CPB, Thuiswinkel.org en economisch onderzoek van ING. Het [Hermes-boekje](#) biedt meer informatie over de werking van het model.

Arbeidsmarktstatistieken

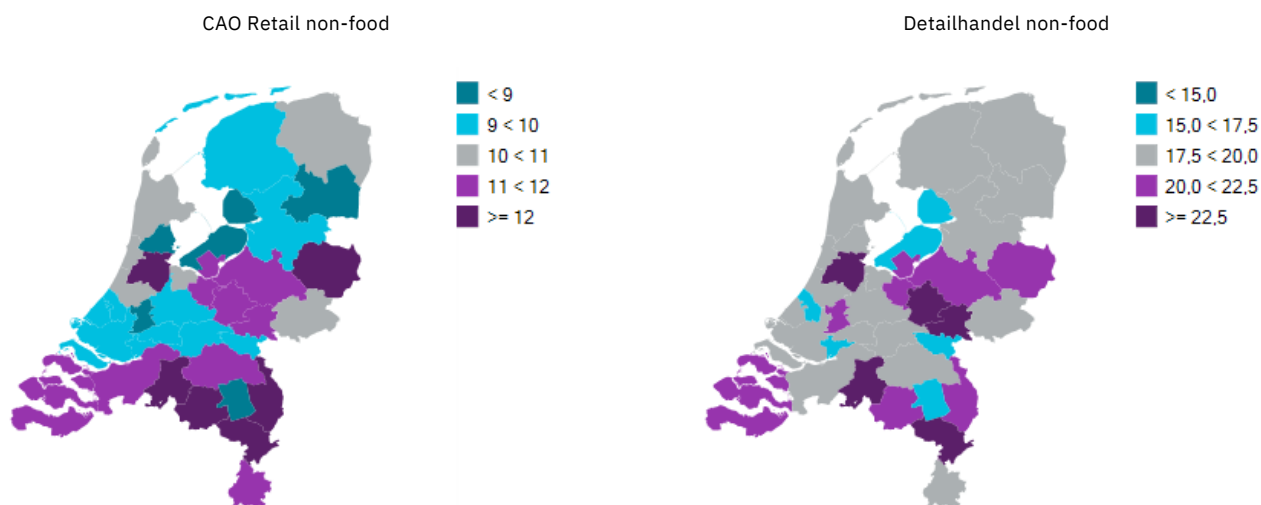
Omvang en dynamiek

In totaal werken 191.775 personen in het branchecluster CAO Retail non-food (detailhandel non-food: 359.970 personen). Deze personen zijn samen goed voor 125.425 fte (detailhandel non-food: 228.890 fte). In deze paragraaf worden ingegaan op de ontwikkeling van het aantal werkenden in de tijd en de uitsplitsing naar regio's. Ook wordt aandacht besteed aan de arbeidsmarktdynamiek.

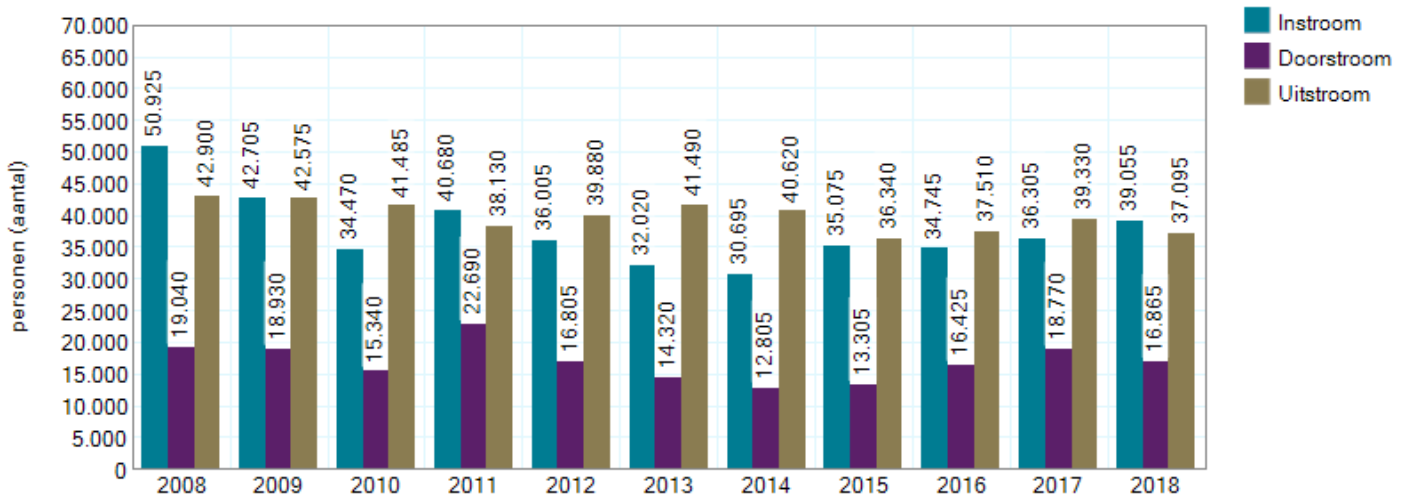
Figuur 1: Relatieve ontwikkeling (jaar op jaar) van het aantal werkenden CAO Retail non-food en detailhandel non-food

Figuur 2: Aantal werkenden per 1.000 inwoners CAO Retail non-food en detailhandel non-food per arbeidsmarktregio in 2018

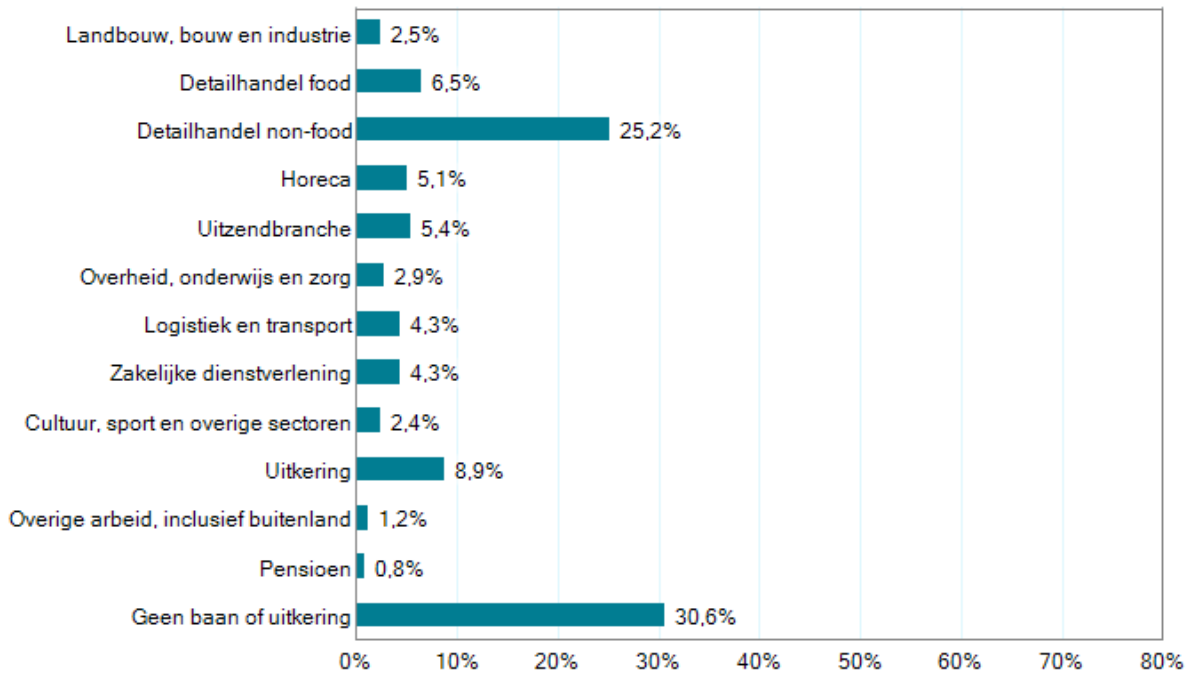

Figuur 3: Instroom, doorstroom en uitstroom CAO Retail non-food

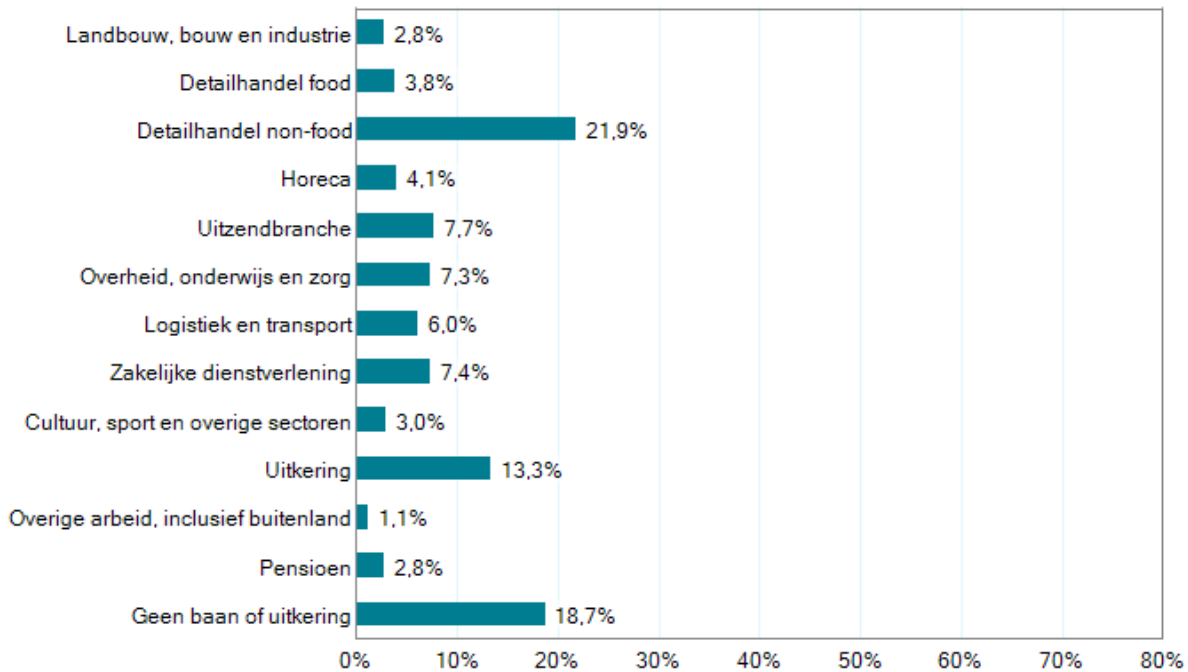

Toelichting: In 2018 zijn 39.055 personen ingestroomd in het branchecluster CAO Retail non-food . Met doorstroom wordt bedoeld het aantal personen dat binnen het branchecluster van werkgever is veranderd.

Figuur 4: Verdeling van instroom CAO Retail non-food over sector van herkomst (2016-2017)

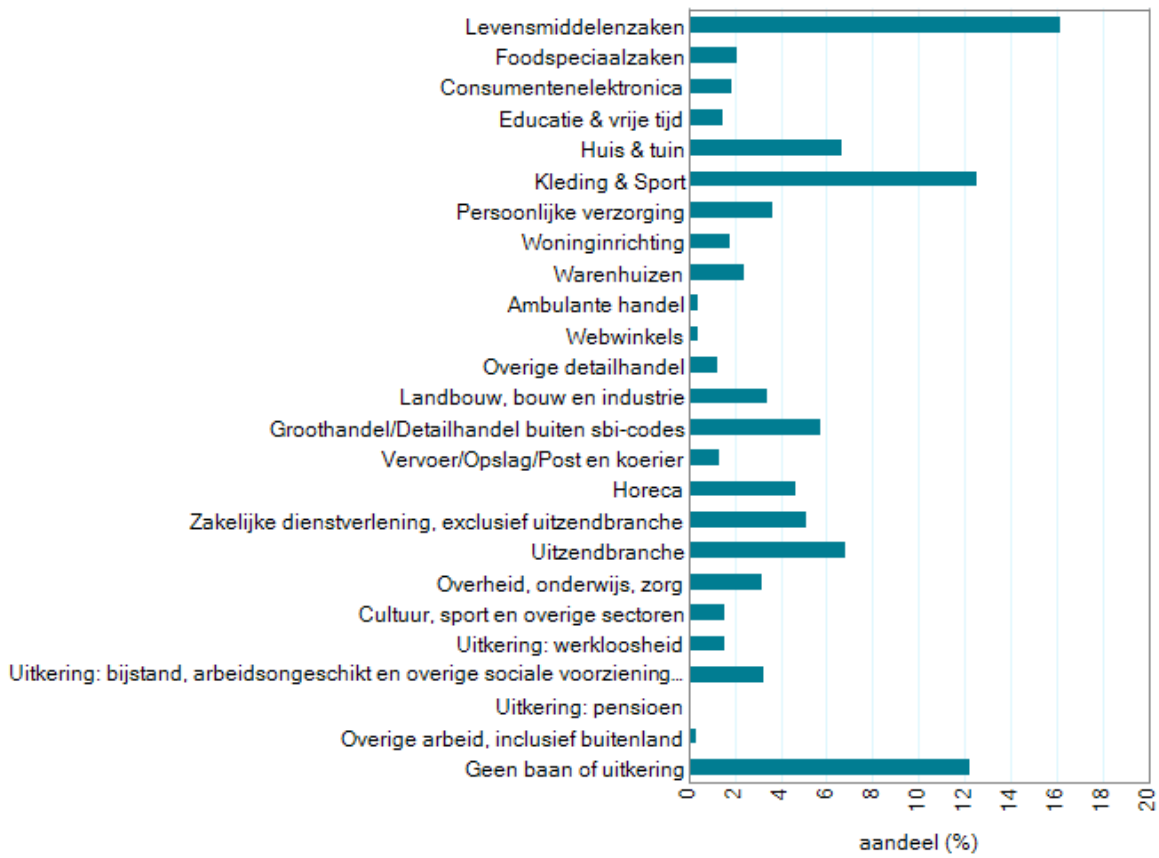

Figuur 5: Verdeling van uitstroom CAO Retail non-food over sector van bestemming (2016-2017)

Figuur 6: Verdeling van gediplomeerden aan detailhandelopleidingen naar arbeidsmarktsegment anderhalf jaar na slagen (gemiddelde over meerdere jaren)

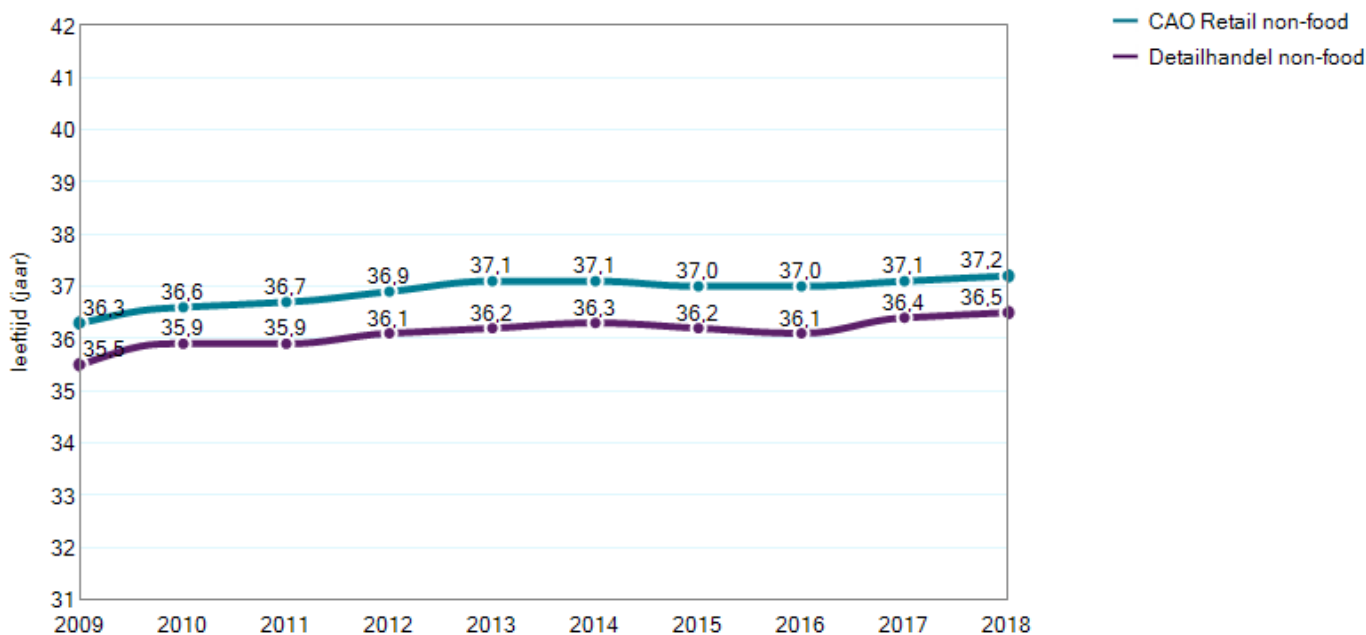

Meer informatie over de ontwikkeling van de arbeidsmarktpositie van studenten en geslaagden aan detailhandelopleidingen zijn vermeld in een aparte rapportage Onderwijsstatistieken.

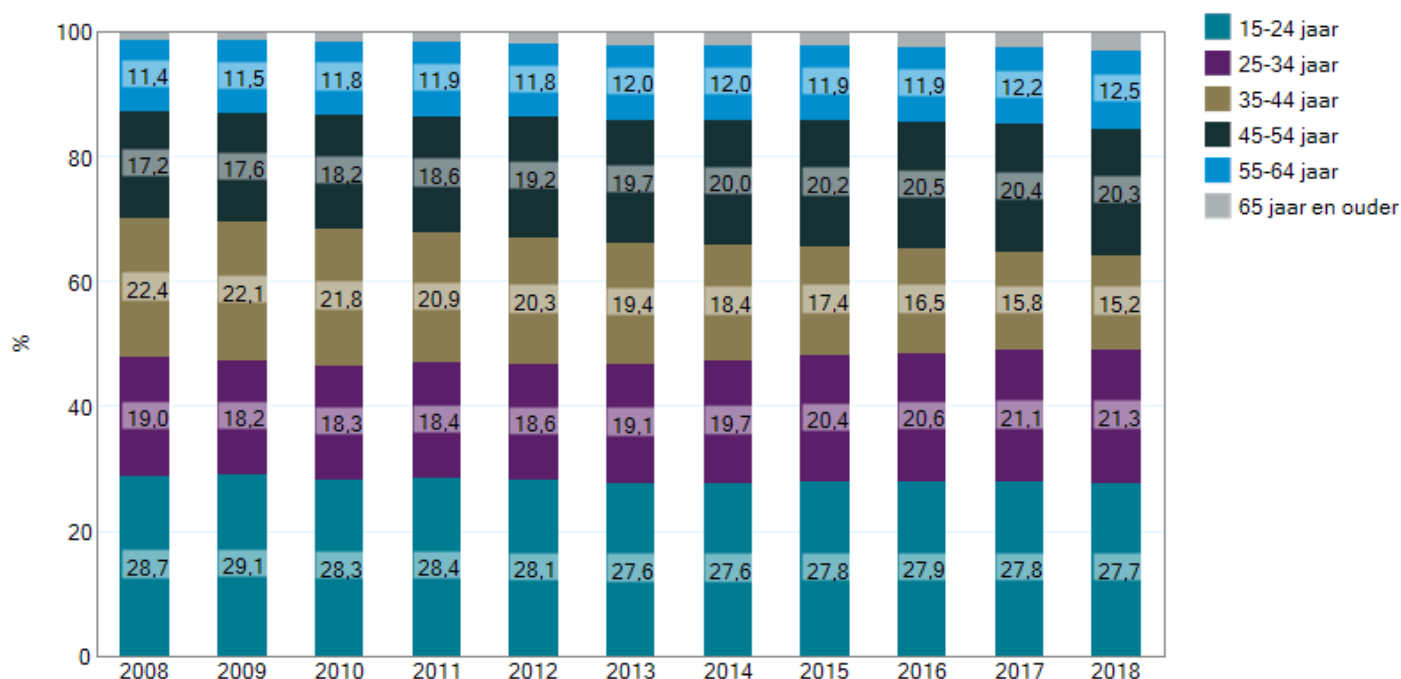
Persoonskenmerken

In deze paragraaf wordt nadere informatie gegeven over persoonskenmerken van werkkenden in het branchecluster CAO Retail non-food in vergelijking met de subsector detailhandel non-food. Gemiddelde waarden in deze paragraaf zijn gebaseerd op het aantal werkende personen. Deze waarden kunnen afwijken van de waarden in tabel 1, die zijn gebaseerd op voltijdsvdienstverbanden (fte).

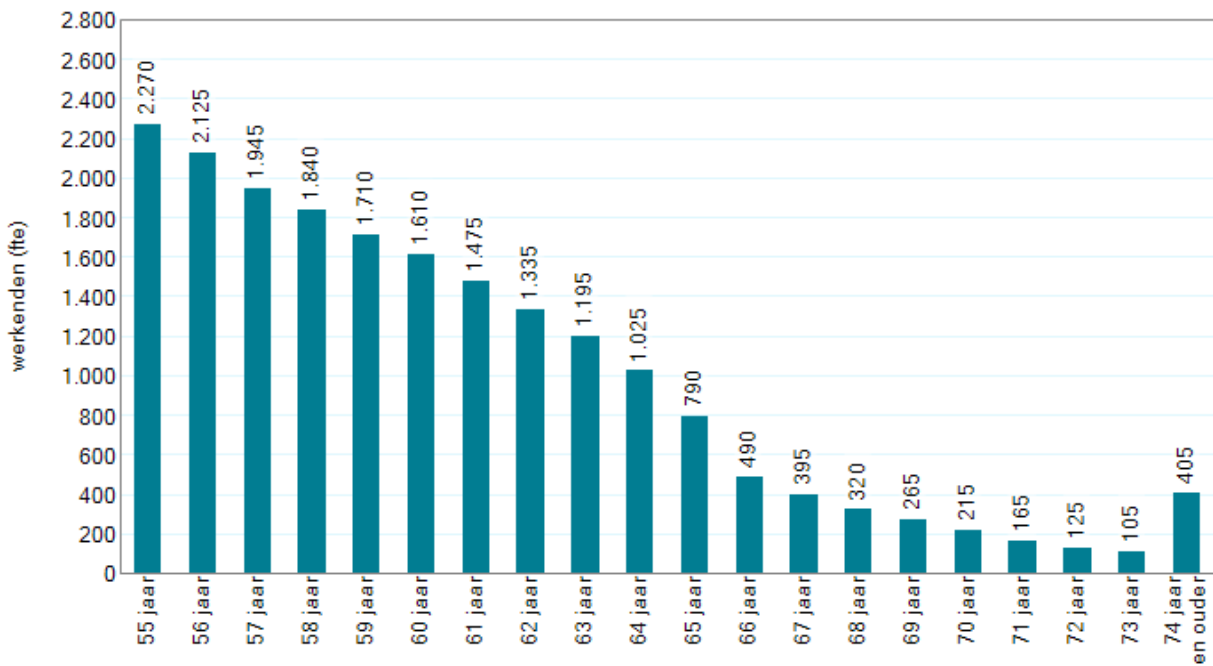
Figuur 7: Gemiddelde leeftijd CAO Retail non-food en detailhandel non-food

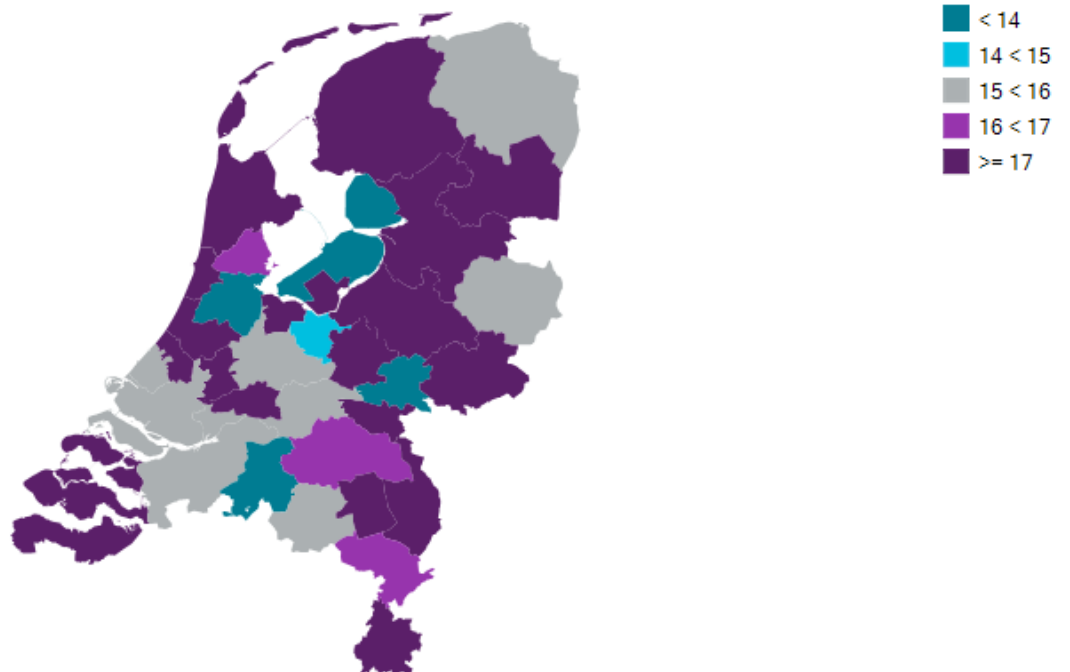
Figuur 8: Werkenden naar leeftijdsklasse CAO Retail non-food

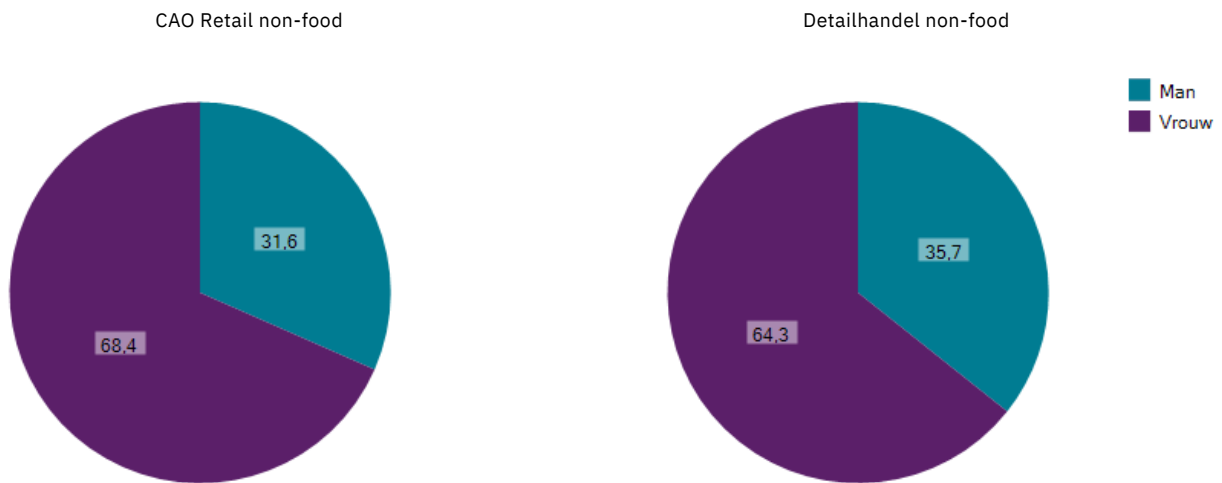
Figuur 9: Aantal werkenden 55 jaar en ouder CAO Retail non-food 2018

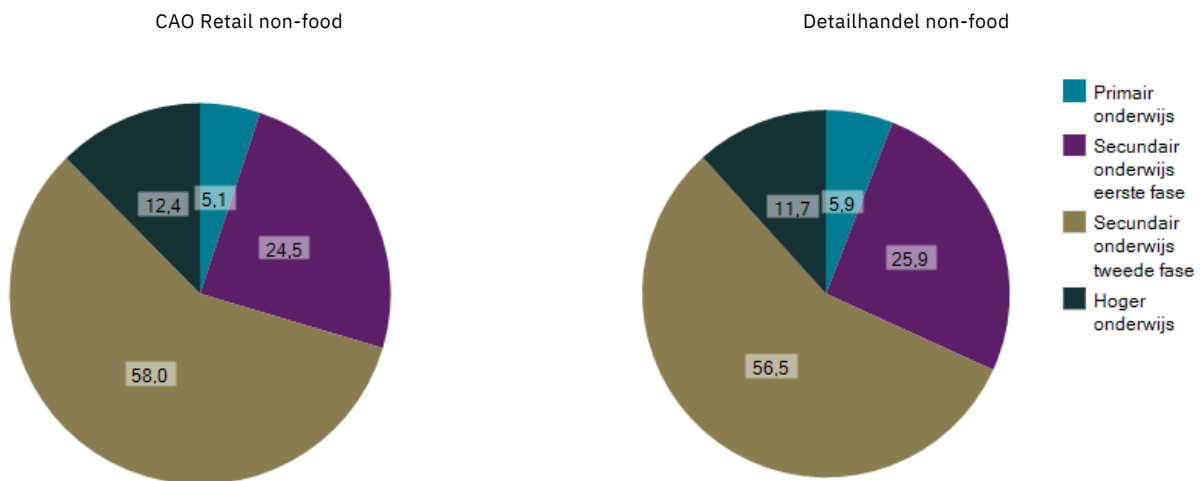
Figuur 10: Aandeel werkenden 55 jaar en ouder CAO Retail non-food 2018

Figuur 11: Werkenden naar geslacht CAO Retail non-food en detailhandel non-food in 2018 (in %)

Figuur 12: Werkenden naar opleidingsniveau CAO Retail non-food en detailhandel non-food in 2018 (in %)

Toelichting: Secundair onderwijs eerste fase omvat mbo-1 en havo/vwo onderbouw. Secundair onderwijs tweede fase betreft mbo-2 tot en met mbo-4 en havo/vwo bovenbouw.

Tabel 3: Persoonskenmerken per arbeidsmarktregio in 2018

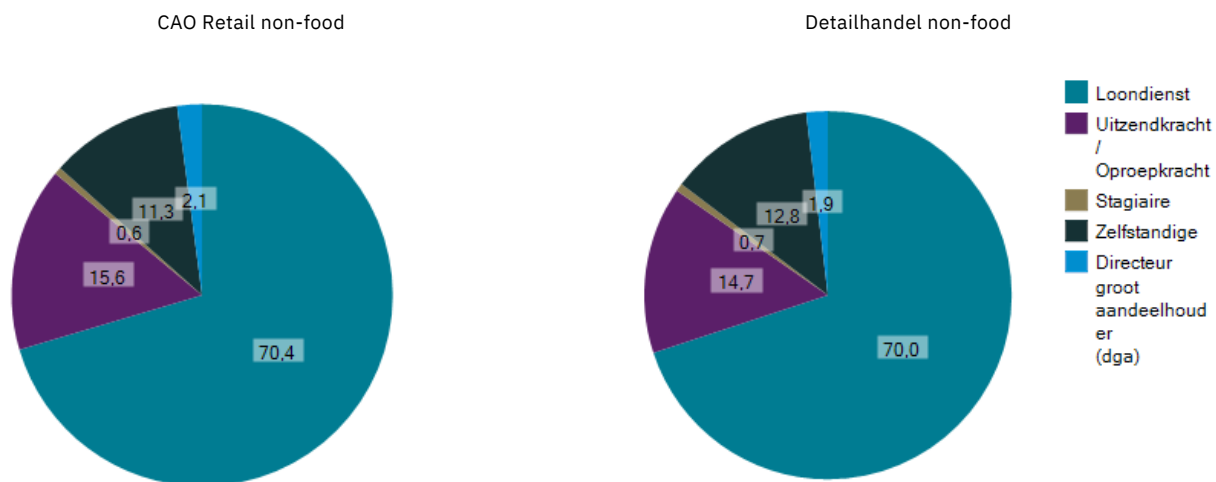
Arbeidsmarktregio	Gemiddelde leeftijd	Aandeel mannen (%)	Aandeel hoger onderwijs (%)
Groningen	36,5	32,4	13,3
Friesland	39,6	30,4	11,7
Drenthe	39,4	32,2	7,3
Twente	37,9	29,7	9,8
Stedendriehoek en Noordwest Veluwe	37,4	33,2	9,3
Midden-Gelderland	36,0	33,8	11,9
Rijk van Nijmegen	36,4	31,4	9,7
Achterhoek	39,9	34,9	9,0
Rivierenland	38,5	37,1	9,6
Flevoland	35,1	30,9	9,7
Gooi en Vechtstreek	40,2	28,7	16,0
Midden-Utrecht	36,1	31,7	15,8
Amersfoort	36,5	31,8	12,5
Noord-Holland Noord	38,5	30,5	10,2
Zaanstreek/Waterland	38,2	32,3	9,7
Groot Amsterdam	34,1	31,5	18,9
Holland Rijnland	37,3	31,2	9,4
Midden-Holland	39,6	29,6	11,1
Haaglanden	37,5	32,3	14,9
Rijnmond	37,0	30,5	11,4
Drechtsteden	36,9	28,4	6,9
Zeeland	39,3	30,2	9,0
West-Brabant	37,4	31,8	13,7
Midden-Brabant	35,7	39,0	12,3
Noordoost-Brabant	37,7	30,9	11,2
Zuidoost-Brabant	37,3	31,8	13,9
Noord-Limburg	38,9	28,9	9,2
Zuid-Limburg	39,6	29,3	12,8
Helmond-De Peel	39,1	31,7	7,8
Midden-Limburg	38,6	28,4	10,7
Zuid-Holland Centraal	37,6	31,0	10,7
Gorinchem	40,5	30,8	9,3
Regio Zwolle	39,0	31,1	11,3
Zuid-Kennemerland en IJmond	39,1	30,9	16,2
FoodValley	34,4	28,5	8,8
Totaal	37,2	31,6	12,4

Toelichting: Indien een punt of streep getoond wordt dan valt de data onder de drempelwaarde.

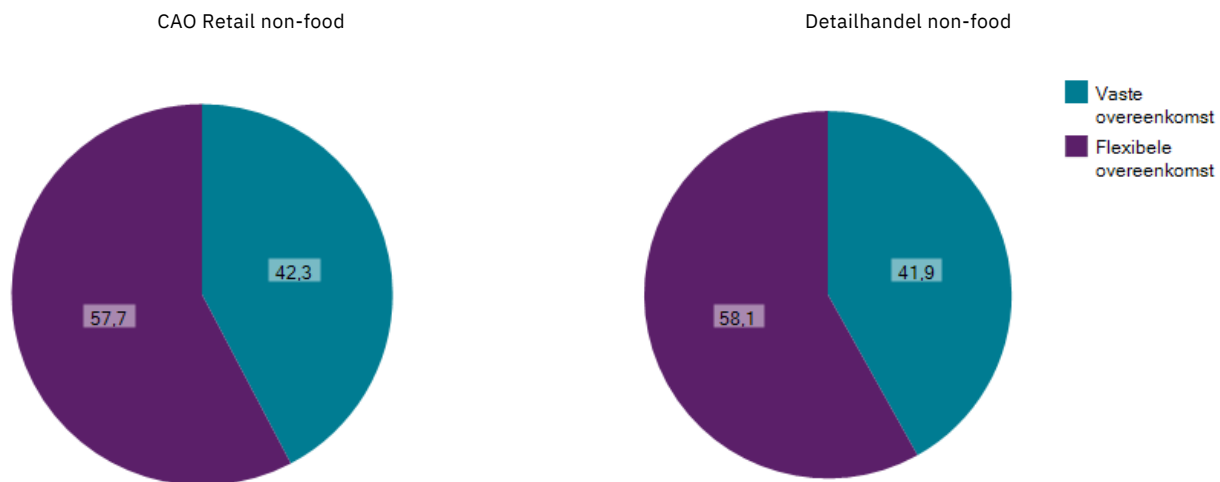
Baankenmerken

In deze paragraaf wordt nadere informatie gegeven over baankenmerken van werkenden in het branchecluster CAO Retail non-food in vergelijking met de subsector detailhandel non-food. Gemiddelde waarden in deze paragraaf zijn gebaseerd op het aantal werkende personen. Deze waarden kunnen afwijken van de waarden in tabel 1, die zijn gebaseerd op voltijdsdienstverbanden (fte).

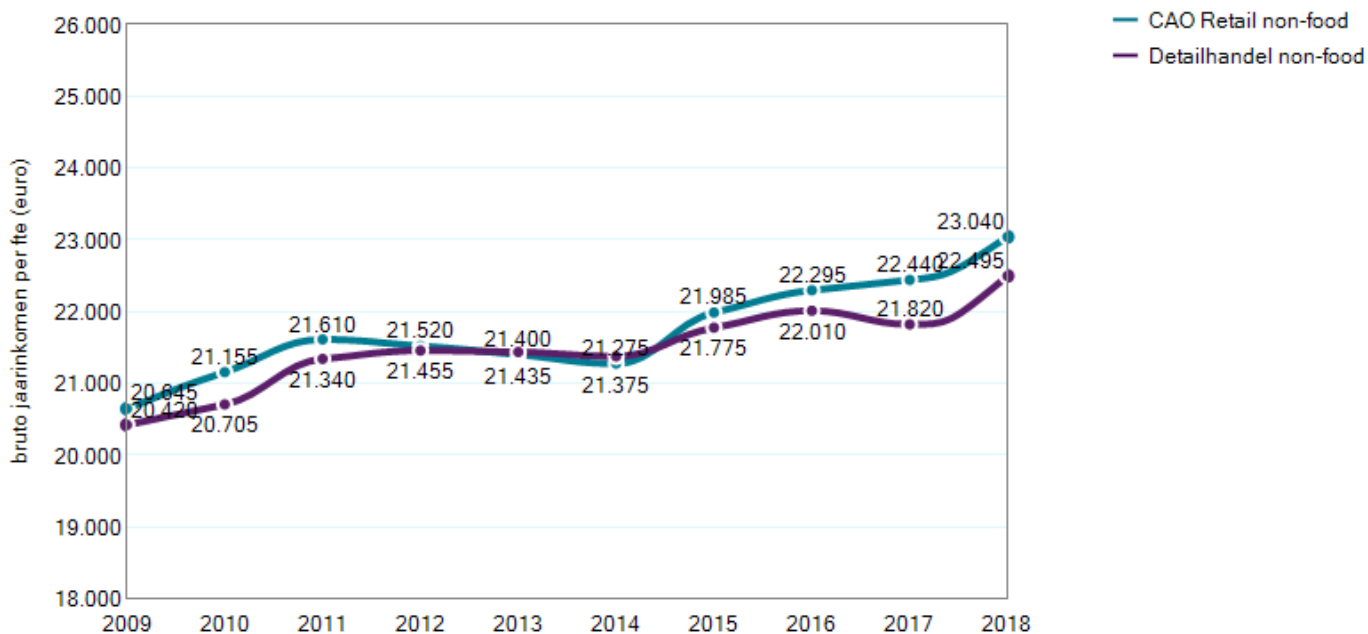
Figuur 13: Werkenden naar aanstelling CAO Retail non-food en detailhandel non-food in 2018 (in %)

Figuur 14: Werkenden naar type arbeidsovereenkomst CAO Retail non-food en detailhandel non-food in 2018 (in %)

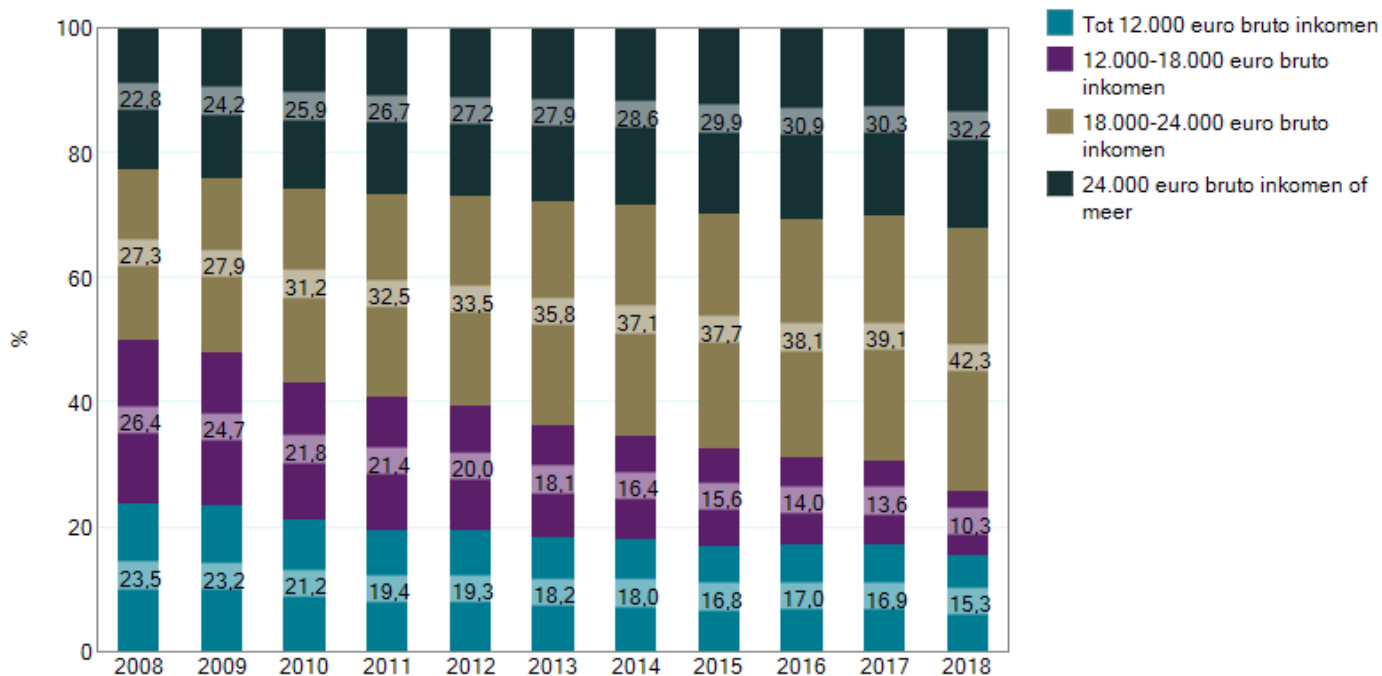

Figuur 15: Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte CAO Retail non-food en detailhandel non-food

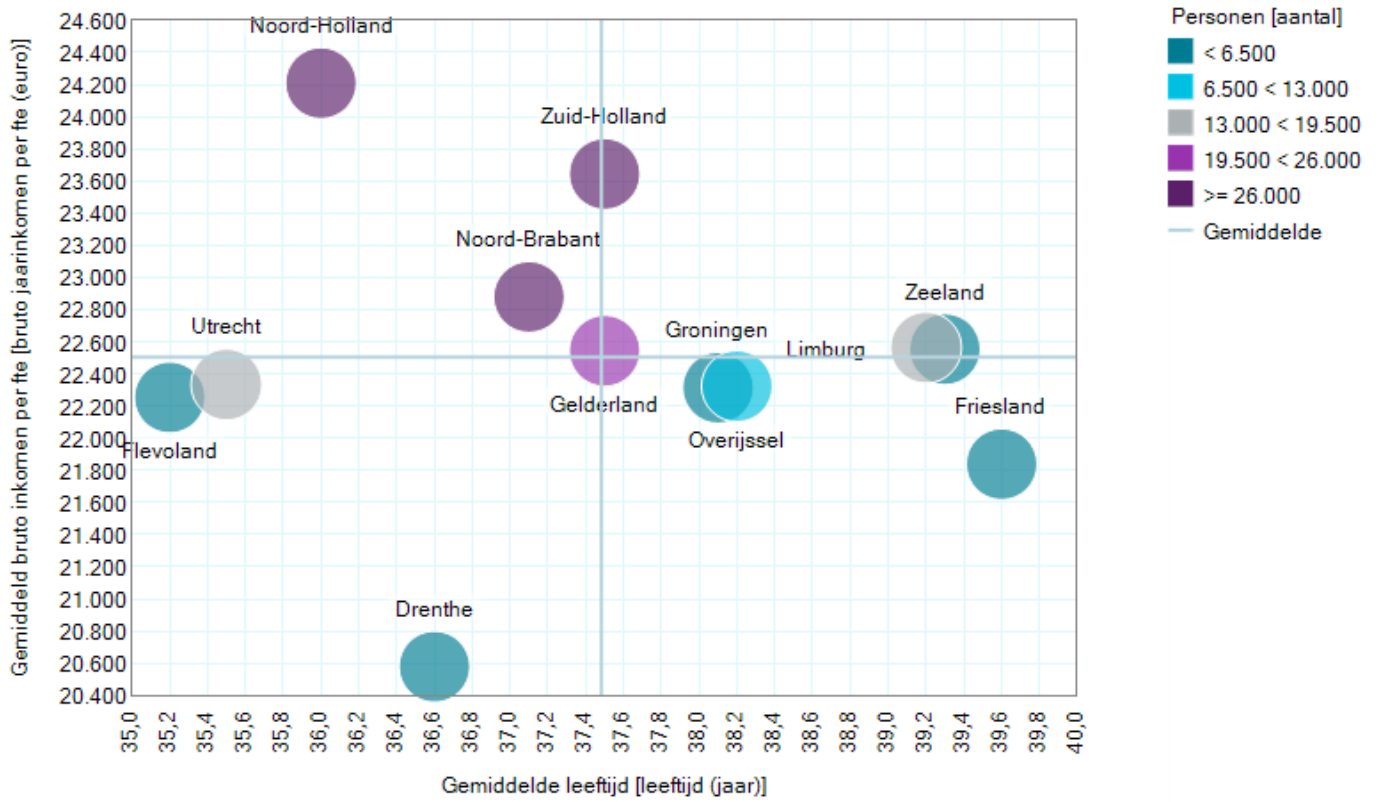

Toelichting: Het gemiddeld bruto inkomen CAO Retail non-food in 2018 bedraagt 23.040 € per fte

Figuur 16: Werkenden naar inkomensklasse CAO Retail non-food

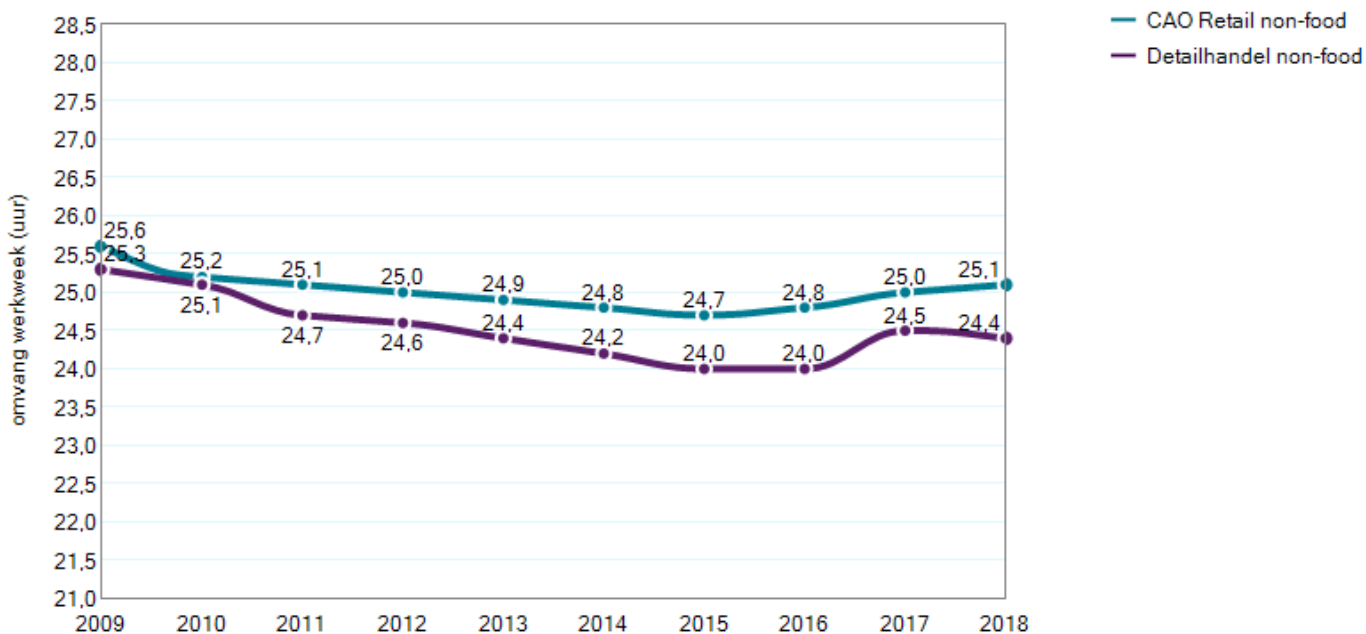

Figuur 17: Gemiddelde leeftijd en gemiddeld jaarinkomen CAO Retail non-food per provincie in 2018

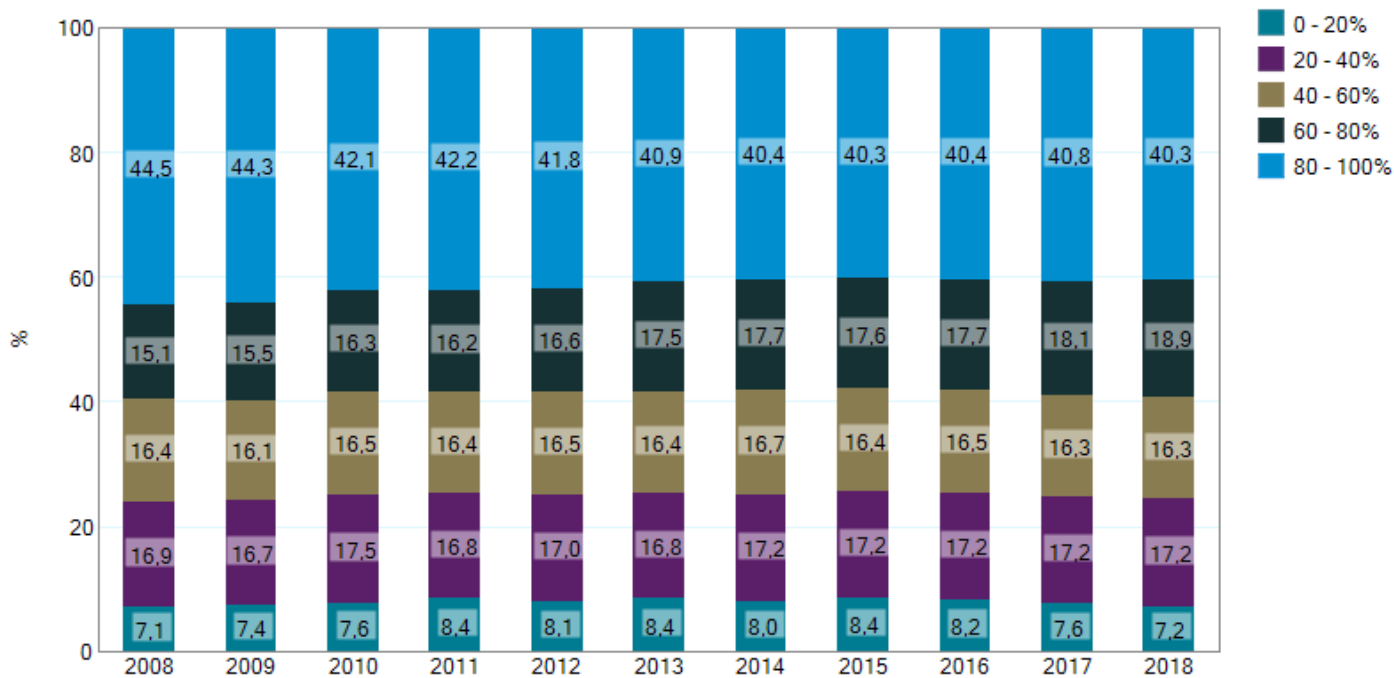

Figuur 18: Ontwikkeling gemiddelde omvang werkweek CAO Retail non-food en detailhandel non-food

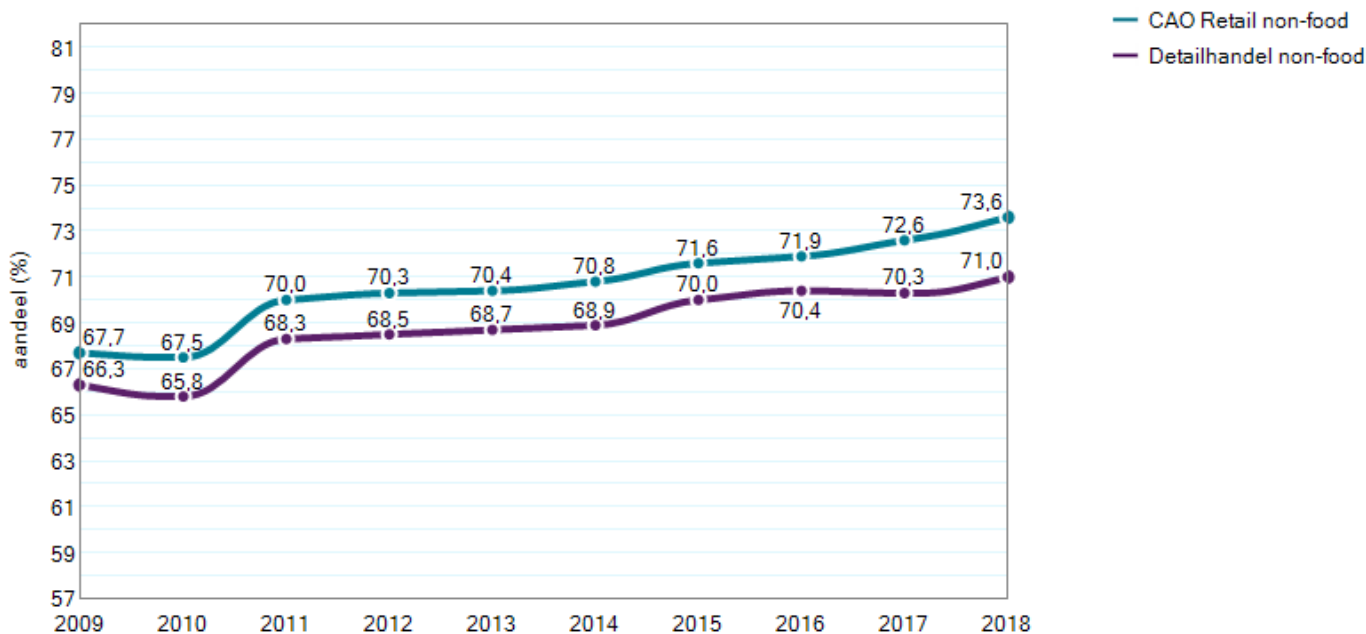

Figuur 19: Werkenden naar omvang werkweek CAO Retail non-food tussen 2008 en 2018

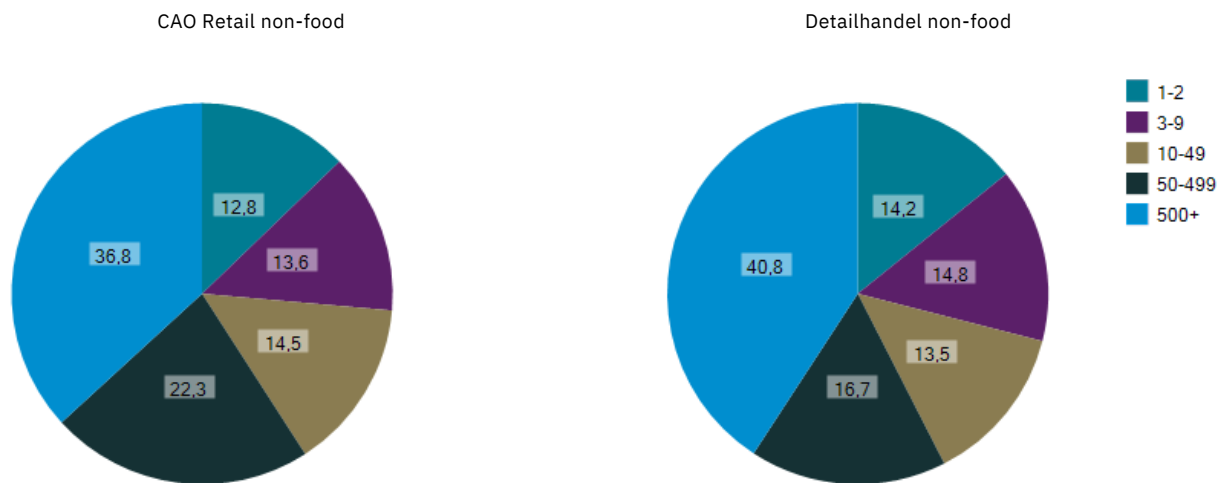

Toelichting: de figuur toont het aantal werkenden verdeeld over 5 klassen met deeltijdpercentages. In het branchecluster CAO Retail non-food werkt bijvoorbeeld 7,2 procent tussen de 0 en 20 procent van een volledige werkweek in 2018. De omvang van de volledige werkweek is gebaseerd op de geldende Collectieve Arbeidsovereenkomst.

Figuur 20: Ontwikkeling aandeel werkenden bij bedrijven met 10+ werkenden CAO Retail non-food en detailhandel non-food

Figuur 21: Werkenden naar bedrijfsgrootte CAO Retail non-food en detailhandel non-food in 2018 (aantal werknemers, in %)

Toelichting: de figuur toont het aantal werkenden verdeeld over 5 klassen van bedrijfsgrootte. In het branchecluster CAO Retail non-food werkt bijvoorbeeld 36,8 procent bij bedrijven met 500 of meer werkenden in 2018.

Tabel 4: Baankenmerken per arbeidsmarktregio in 2018

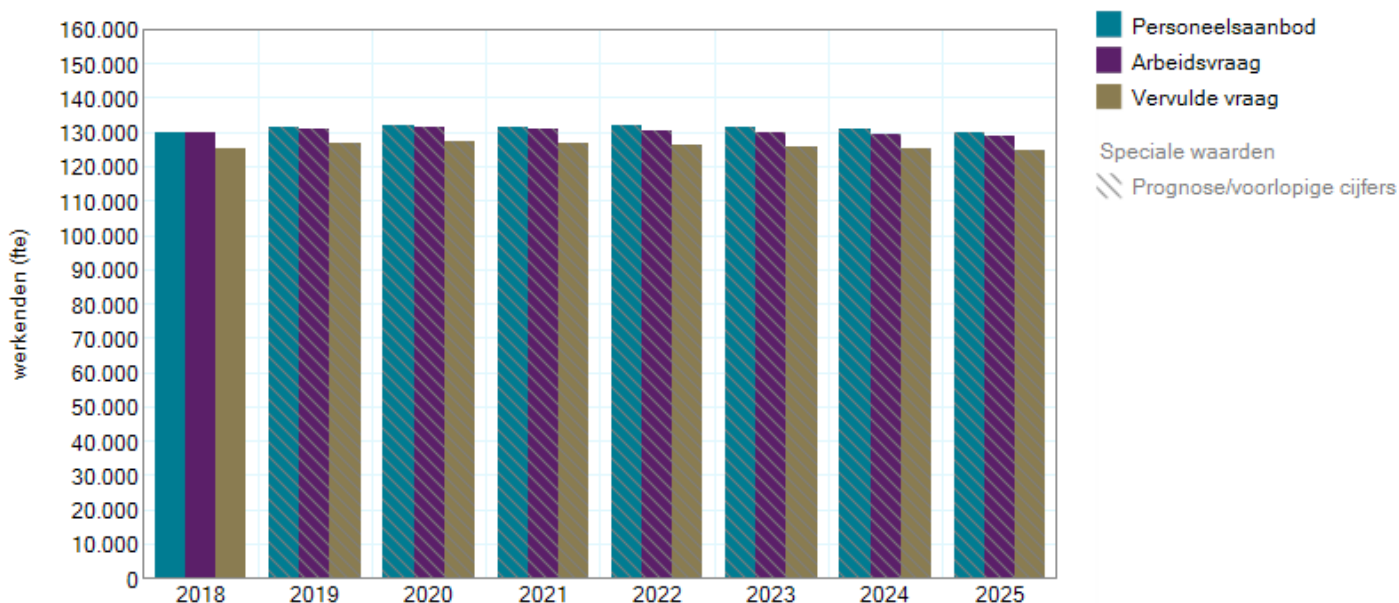
Arbeidsmarktregio	Aandeel vaste aanstelling (%)	Gemiddeld inkomen (€)	Gemiddelde omvang werkweek (uur)	Aandeel werkzaam bij 10+ bedrijven (%)
Groningen	40,5	21.285	24,2	73,7
Friesland	43,9	21.840	24,9	61,4
Drenthe	44,1	22.070	25,6	61,8
Twente	43,9	22.140	24,1	71,6
Stedendriehoek en Noordwest Veluwe	43,9	22.010	24,7	71,3
Midden-Gelderland	40,5	22.145	24,5	77,4
Rijk van Nijmegen	39,0	22.180	24,0	73,5
Achterhoek	48,1	22.710	25,0	64,3
Rivierenland	44,2	24.425	26,4	63,5
Flevoland	40,3	22.120	24,9	79,8
Gooi en Vechtstreek	43,4	26.500	26,4	67,0
Midden-Utrecht	40,0	22.800	24,5	75,5
Amersfoort	42,1	23.645	25,4	78,2
Noord-Holland Noord	40,0	22.835	24,8	62,7
Zaanstreek/Waterland	42,6	23.920	25,7	61,6
Groot Amsterdam	35,8	24.555	25,1	85,8
Holland Rijnland	44,3	22.810	25,0	73,7
Midden-Holland	44,3	22.865	25,6	57,9
Haaglanden	46,5	26.790	25,1	74,1
Rijnmond	43,8	22.560	25,1	74,9
Drechtsteden	46,3	23.180	25,4	76,6
Zeeland	45,5	22.555	25,3	63,9
West-Brabant	44,1	22.325	25,6	73,4
Midden-Brabant	45,3	23.430	26,5	81,1
Noordoost-Brabant	45,8	22.755	25,5	75,4
Zuidoost-Brabant	43,0	23.080	25,1	75,2
Noord-Limburg	42,4	22.215	25,2	73,5
Zuid-Limburg	43,7	22.550	25,7	69,2
Helmond-De Peel	41,8	22.670	25,3	57,8
Midden-Limburg	41,8	22.870	25,6	75,5
Zuid-Holland Centraal	43,9	22.535	25,6	75,5
Gorinchem	44,9	23.255	25,7	58,5
Regio Zwolle	39,9	22.460	24,8	60,9
Zuid-Kennemerland en IJmond	44,3	23.430	25,7	66,4
FoodValley	36,4	20.505	21,3	71,2
Totaal	42,3	23.040	25,1	73,6

Toelichting: Indien een punt of streep getoond wordt dan valt de data onder de drempelwaarde.

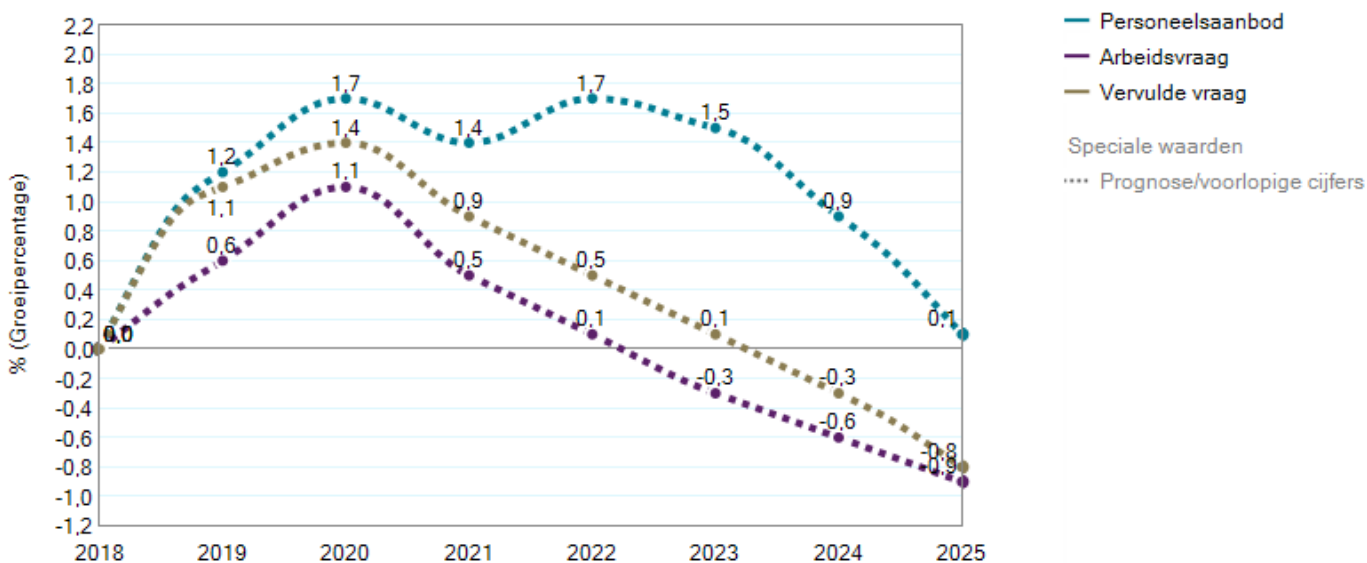
Arbeidsmarktprognoses

Deze paragraaf is gewijd aan de verwachte ontwikkeling van de arbeidsvraag, het personeelsaanbod en de vervulde vraag. De vervulde vraag komt overeen met het verwachte aantal werkenden. De arbeidsvraag is de geschatte behoefte van bedrijven aan arbeidskrachten. Het verschil tussen de arbeidsvraag en de vervulde vraag is dus een indicatie van het aantal vacatures. Het personeelsaanbod is het geschatte aanbod van de beroepsbevolking in het betreffende arbeidsmarktsegment. De verwachtingen zijn tot stand gekomen op basis van Hermes, het arbeidsmarktprognosemodel van ABF Research. In Hermes is het aantal fte de centrale rekeneenheid.

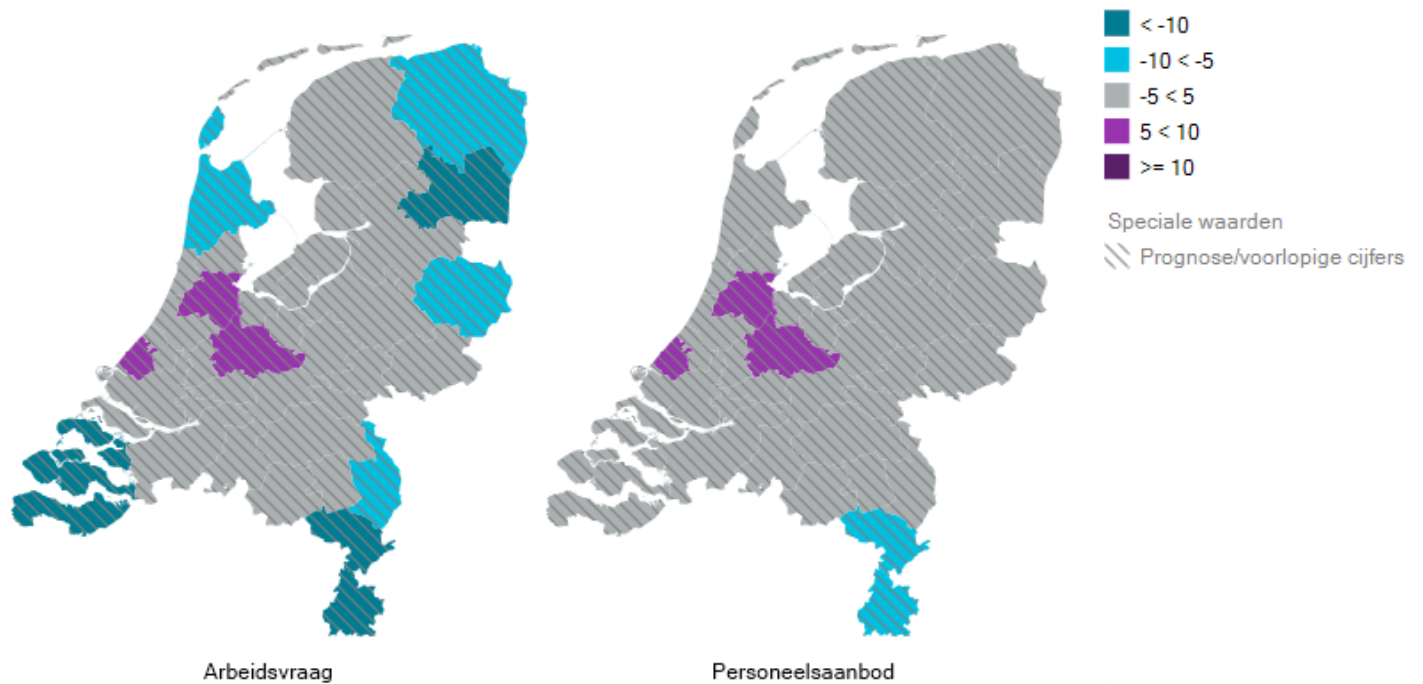
Figuur 22: Verwachte ontwikkeling arbeidsvraag, personeelsaanbod en vervulde vraag CAO Retail non-food

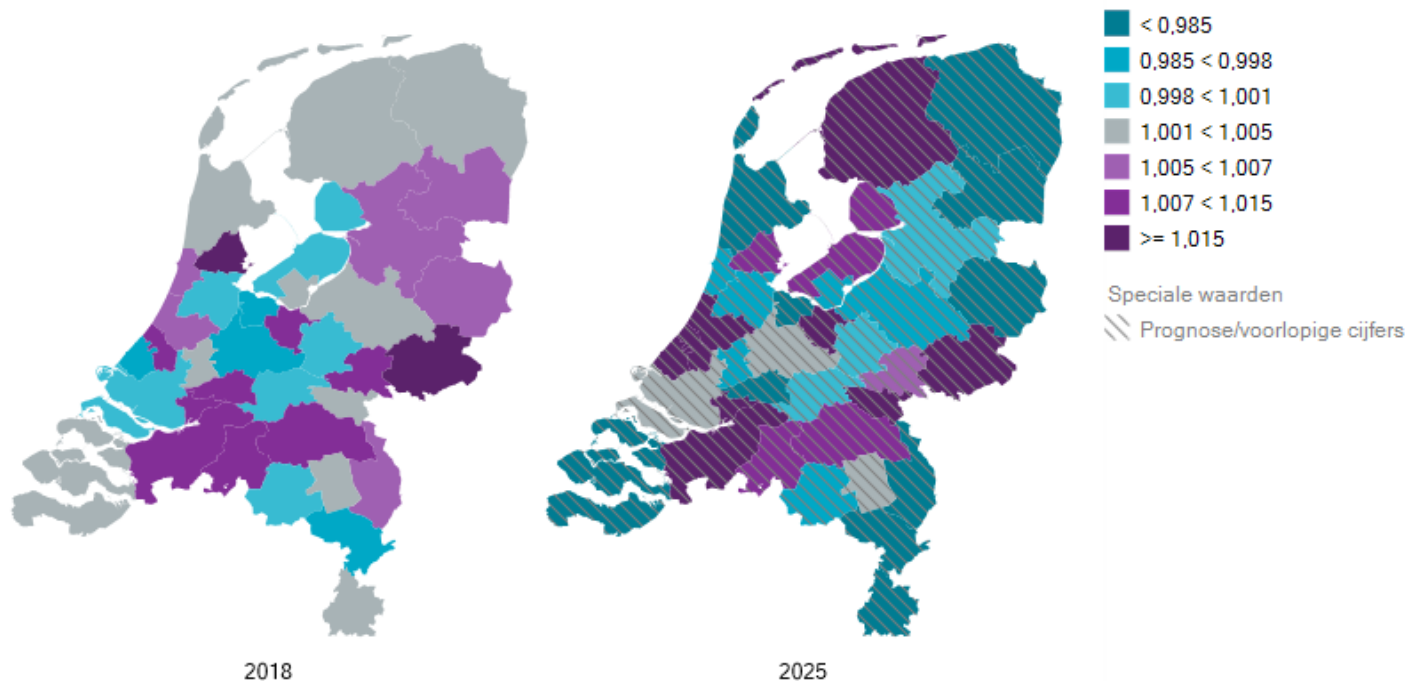
Figuur 23: Verwachte ontwikkeling arbeidsvraag, personeelsaanbod en vervulde vraag CAO Retail non-food t.o.v. 2018

Figuur 24: Verwachte ontwikkeling arbeidsvraag en personeelsaanbod CAO Retail non-food per arbeidsmarktregio 2025 t.o.v. 2018 (in procenten)

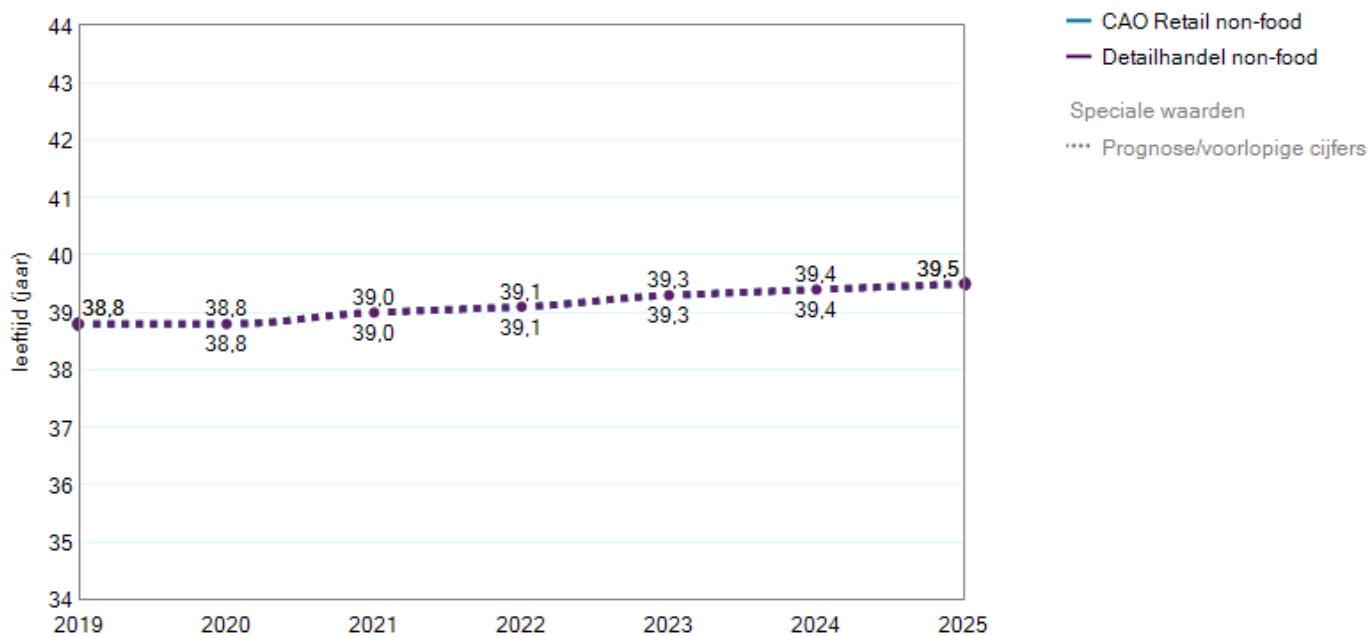
Figuur 25: Verwachte spanningsindex CAO Retail non-food per arbeidsmarktregio

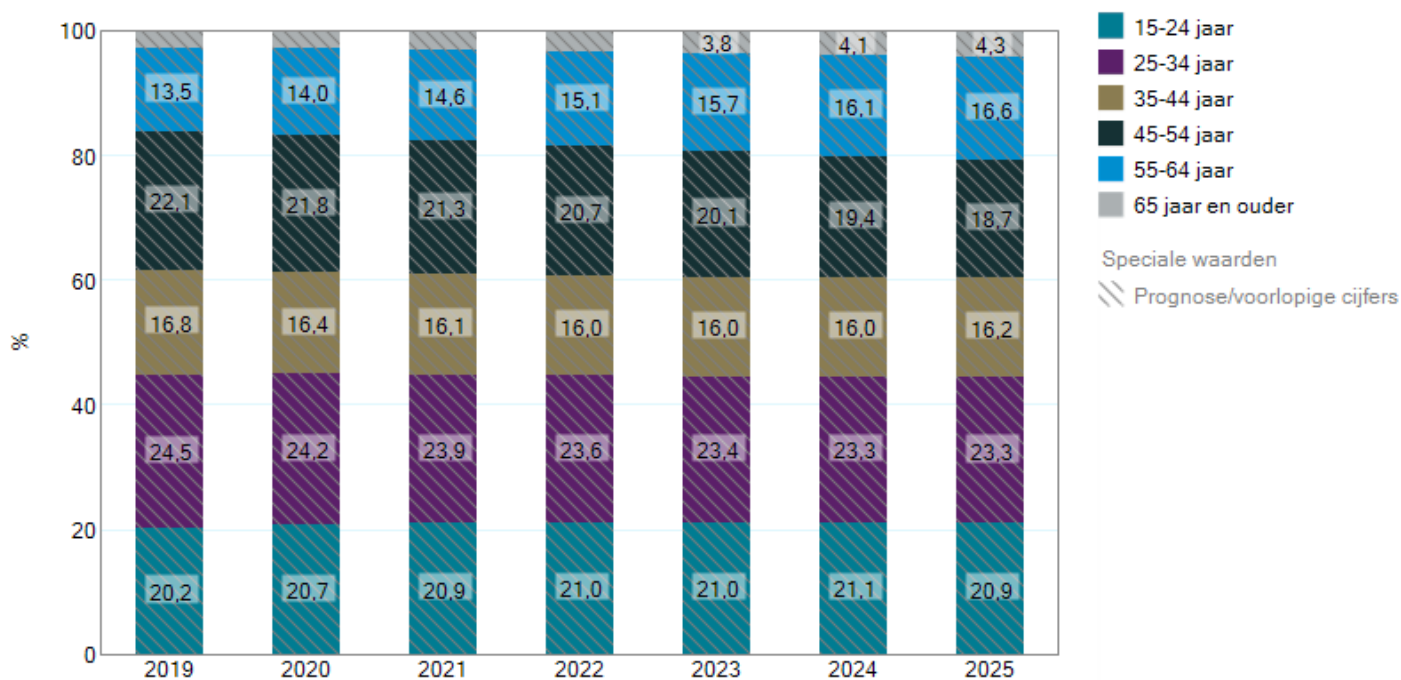
Toelichting: de spanningsindex wordt gemeten als de verhouding tussen de arbeidsvraag en het personeelsaanbod en is daarmee een maat voor de krapte op de arbeidsmarkt. Een stijgende waarde geeft aan dat de spanning op de arbeidsmarkt is toegenomen. Een spanningsindex tussen 0,92 en 0,98 kan als gangbaar worden gezien. Hierbij wordt geen rekening gehouden met kwalitatieve aspecten van vraag en aanbod. Voor het branchecluster CAO Retail non-food bedraagt de gemiddelde spanningsindex voor Nederland in 2018 1,003 en in 2025 0,992.

Arbeidsmarktsamenstelling

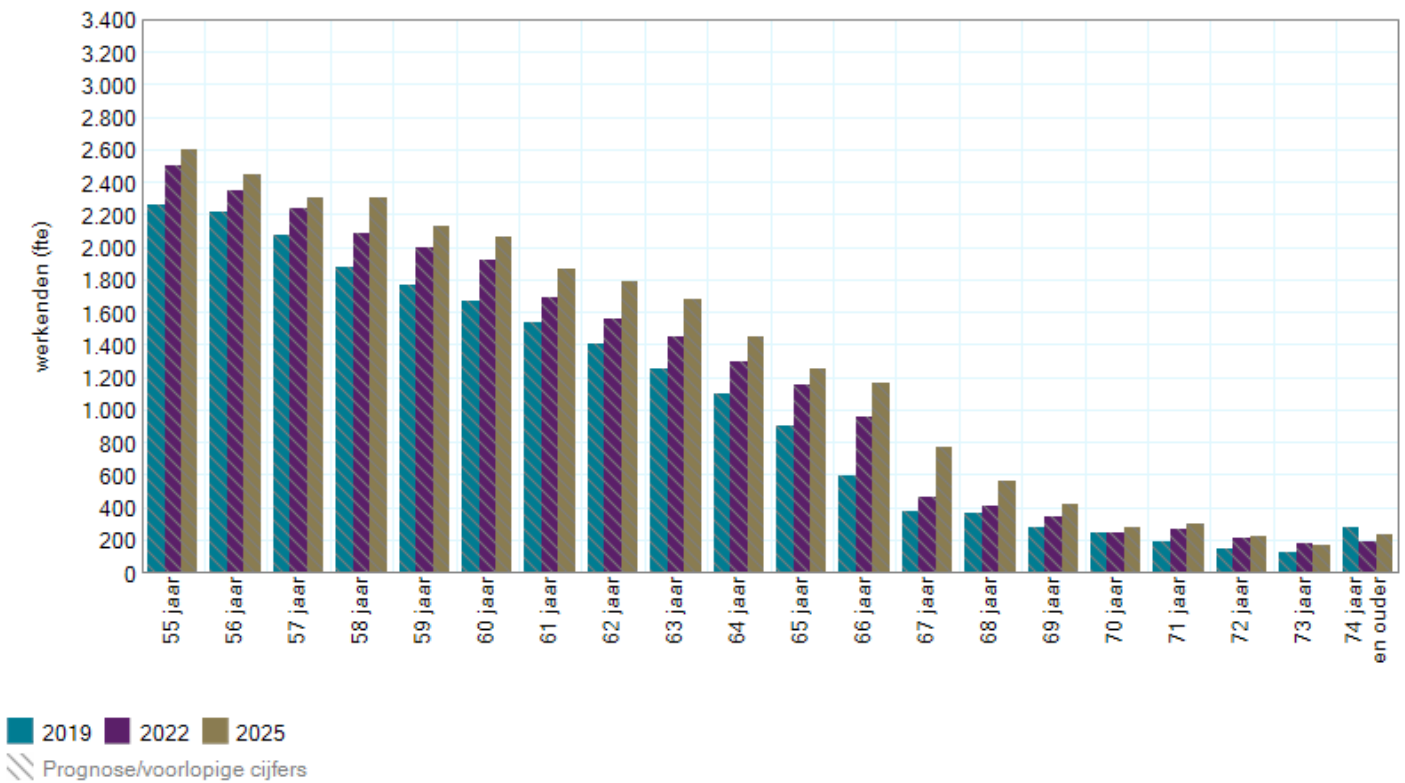
Figuur 26: Verwachte ontwikkeling gemiddelde leeftijd CAO Retail non-food en detailhandel non-food

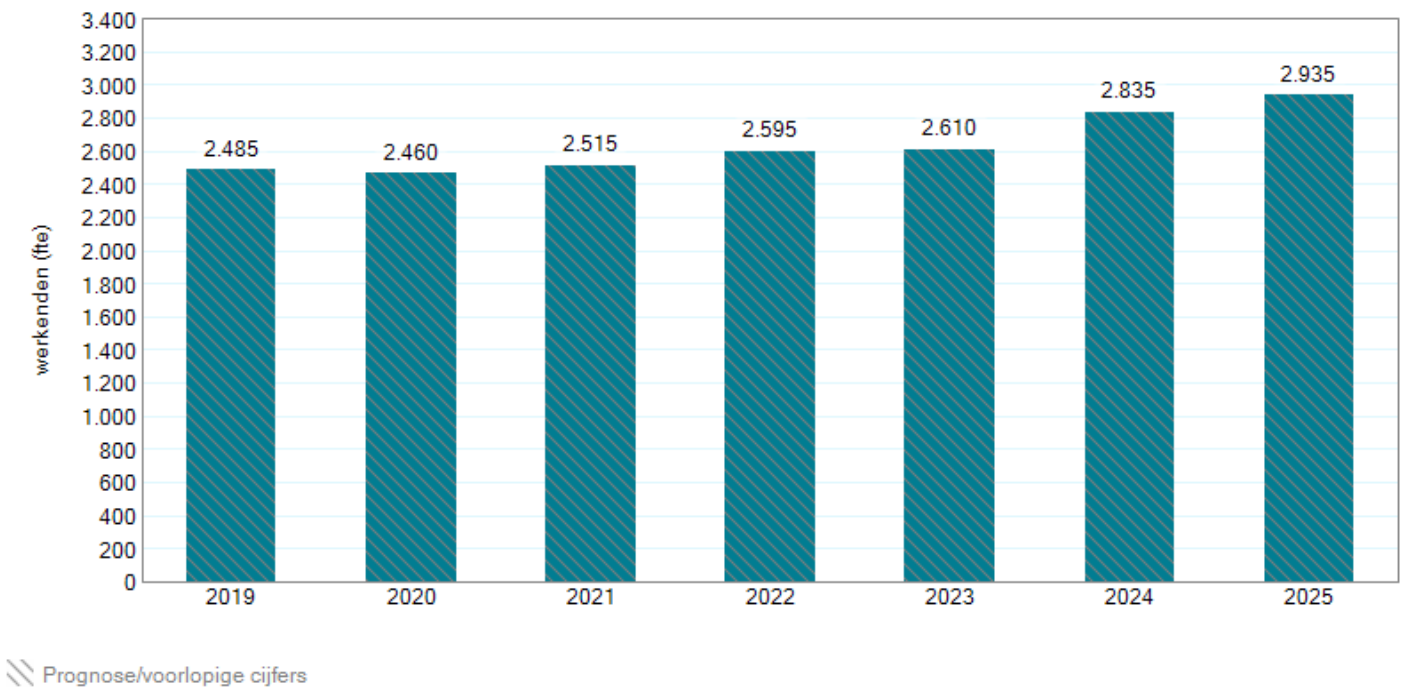
Figuur 27: Verwachte ontwikkeling naar leeftijdsverdeling CAO Retail non-food

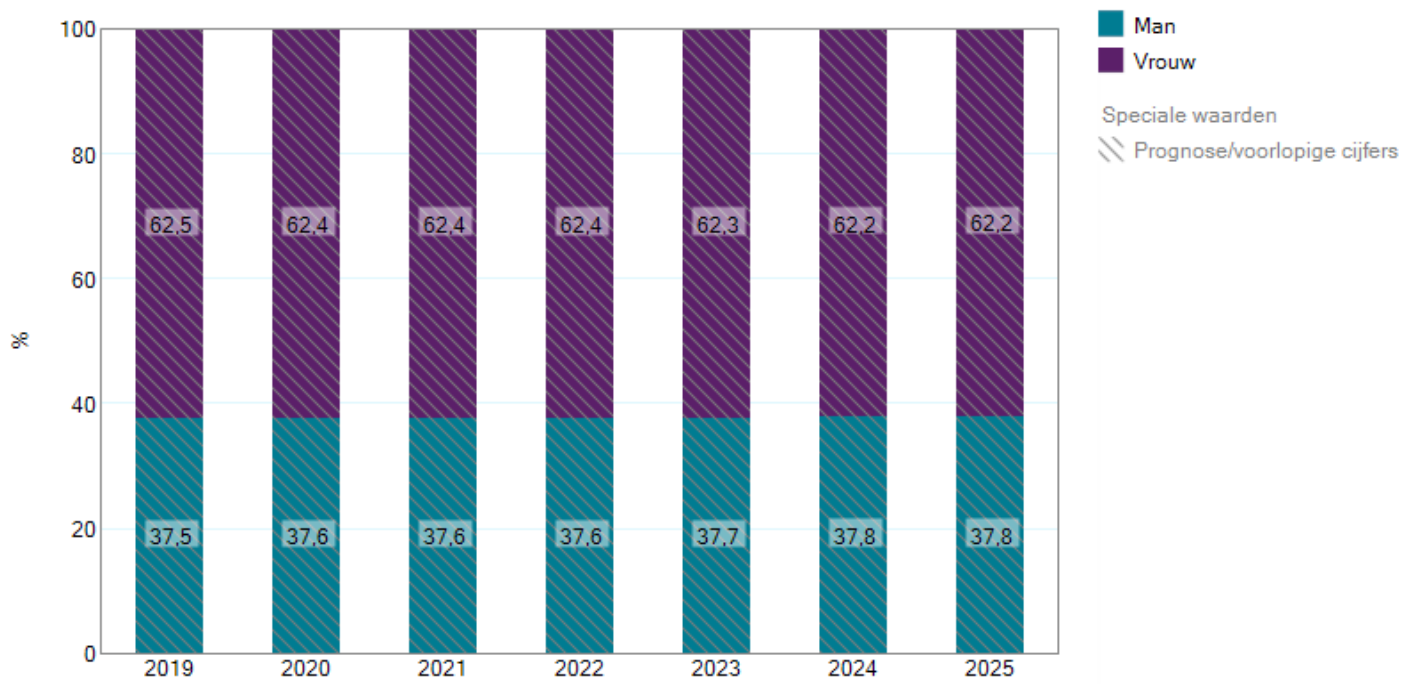
Figuur 28: Verwachte aantal werkenden 55 jaar en ouder CAO Retail non-food

Figuur 29: Verwachte uitstroom van 55 jaar en ouder CAO Retail non-food

Figuur 30: Verwachte ontwikkeling in verdeling naar geslacht CAO Retail non-food

Bijlagen

Begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
Arbeidsduur	Het aantal uren dat per week wordt gewerkt. Afhankelijk van de cao varieert het maximum tussen 36 en 40 uur per week.
Arbeidsmarktregio's	35, vanuit arbeidsmarktoogpunt, samenhangende regio's die zijn gedefinieerd door het UWV, de VNG en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
Arbeidsmarktspanning	De arbeidsmarktspanning geeft de verhouding tussen vraag en aanbod weer. Deze wordt berekend door de vraag door het aanbod te delen. Een index groter dan 1 geeft een grotere vraag aan en een index kleiner dan 1 een groter aanbod. Over het algemeen is in Nederland het aanbod groter dan de vraag (spanningsindex tussen de 0,92 en 0,98).
Arbeidsvraag	Vraag naar arbeid waaronder zowel alle vervulde banen als vacatures vallen.
Beroepsbevolking	Alle personen van 15-74 jaar die minimaal 1 uur per week werken of die actief op zoek zijn naar werk van minimaal 1 uur per week en daarvoor ook beschikbaar zijn.
Fte	Fulltime-equivalent. 1 fte betekent één voltijds dienstverband. Afhankelijk van de cao varieert dit tussen 36 en 40 uur per week.
Hoger onderwijs	Dit omvat het hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (wo).
Instroom	Aantal personen dat het afgelopen jaar een baan heeft aanvaard in de branche. Het betreft dus de bruto instroom op brancheniveau.
Bruto jaarinkomen per fte	Het jaarinkomen van een werkende is omgerekend naar een jaarinkomen per fte. Dit komt neer op het jaarinkomen van een voltijds dienstverband.
Personeelsaanbod	Het aantal beschikbare personen voor de arbeidsmarkt waaronder zowel de werkenden als de niet-werkende werkzoekenden vallen.
Primair onderwijs	Dit omvat basisonderwijs en speciaal onderwijs
Professional	Werkende die een beroepsgerelateerde opleiding heeft gevolgd of ten minste 5 jaar werkervaring binnen de sector heeft.
Secundair onderwijs eerste fase	Algemeen vormend en beroeps(voorbereidend) onderwijs dat aansluit op primair onderwijs. Het omvat het vmbo, havo/vwo onderbouw.
Secundair onderwijs tweede fase	Algemeen vormend en beroepsonderwijs dat aansluit op secundair onderwijs eerste fase.
Spanningsindex	Verhouding tussen vraag en aanbod.
Uitstroom	Aantal personen dat het afgelopen jaar een bedrijf in de branche heeft verlaten. Het betreft dus de bruto uitstroom op brancheniveau.
Vervulde vraag	Deel van de vraag dat wordt ingevuld door werkenden.
Werkenden	Werknemers en zelfstandigen.
Werknemers	Werknemers op de loonlijst, stagiaires, deelnemers aan de Wet Sociale Werkvoorziening, uitzendkrachten en oproepkrachten.
Werkweek	Zie 'arbeidsduur'.
Zelfstandigen	Personen die een inkomen in de vorm van belastbare winst uit een onderneming hebben gehad.

Arbeidsmarktregio's

De onderstaande afbeelding toont de 35 arbeidsmarktregio's in Nederland.

Sectoren en sectorclusters

Sectorcluster	Sector	Sectorcluster	Sector
Landbouw, bouw en industrie	Landbouw en visserij	Logistiek en transport	Groothandel
	Procesindustrie		Vervoer
	Discrete industrie		Opslag
	Nutsvoorzieningen		Post en koerier
	Bouwnijverheid		Handel in voertuigen
Detailhandel food	Detailhandel food	Zakelijke dienstverlening	Communicatie
Detailhandel non-food	Detailhandel non-food		Dienstverlening ICT en informatie
Horeca	Horeca		Financiële instellingen
Uitzendbranche	Uitzendbranche		Vastgoeddiensten
Overheid, onderwijs en zorg	Overheid		Zakelijke dienstverlening (facilitair)
	Primair en speciaal onderwijs		Zakelijke dienstverlening (recht, financieën en administratie)
	Voortgezet onderwijs		Zakelijke dienstverlening (specialistisch)
	Middelbaar beroepsonderwijs	Cultuur, sport en overige sectoren	Cultuur
	Hoger onderwijs		Sport
	Vervoer		Overheid
	Overig onderwijs		Overig
	Ziekenhuizen		Consumenten dienstverlening
	Overige curatieve zorg	Uitkering	Werkloosheidsuitkering (WW)
	Verpleeg- en verzorgingshuizen		Bijstand (ABW, WWB)
	Thuiszorg		Ziekte of arbeidsongeschiktheids-uitkering (ZW, WAO, WAZ, WIA, IVA, WGA)
	Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)		Overige sociale voorzieningen (IOAW, IOAZ, BBZ, WWIK, Wajong, overig)
	Gehandicapten zorg	Overige arbeid, inclusief buitenland	Arbeid in het buitenland
	Peuterspeelzaal en kinderopvang		Overige arbeid
	Overig maatschappelijk en welzijnswerk	Pensioen	Pensioen (AOW, ANW, overige pensioenen)
	Geen baan of uitkering	Geen baan of uitkering	
		Migratie	

Branche indeling

Subsector	Branchecluster	Branche	SBI '08	Beschrijving
Food	Levensmiddelenzaken	Supermarkten	47410	Supermarkten en dergelijke winkels met een algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen
			47292	Winkels in natuurvoeding en reformartikelen
			47293	Winkels in buitenlandse voedingsmiddelen
		Tankstations	47300	Benzinestations
Food	Foodspeciaalzaken	Brood- en banketzaken	47241	Winkels in brood en banket
		Groentezaken	47210	Winkels in aardappelen, groenten en fruit
		Slagerijen en poeliers	47221	Winkels in vlees en vleeswaren
			47222	Winkels in wild en gevogelte
		Slijterijen	47250	Winkels in dranken
		Viswinkels	47230	Winkels in vis
		Foodspeciaalzaken overig	47242	Winkels in chocolade en suikerwerk
			47291	Winkels in kaas
47299	Gespecialiseerde winkels in overige voedings- en genotmiddelen (rest)			
Non-Food	Consumentenelectronica	Elektronicazaken	47410	Winkels in computers, randapparatuur en software
			47420	Winkels in telecommunicatieapparatuur
			47431	Winkels in audio- en videoapparatuur
			47432	Winkels in een algemeen assortiment van wit- en bruigoed
			47541	Winkels in witgoed
			47542	Winkels in naai- en breimachines
			47543	Winkels in overige elektrische huishoudelijke apparatuur
			47544	Winkels in onderdelen voor elektrische huishoudelijke apparatuur
47781	Winkels in fotografische artikelen			
Non-Food	Educatie & vrije tijd	Boekhandel en gemakzaken	47260	Winkels in tabaksproducten
			47610	Winkels in boeken
			47620	Winkels in kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften
		Cd-zaken	47630	Winkels in audio- en video-opnamen
		Muziekwinkels	47594	Winkels in muziekinstrumenten
		Rijwielzaken	47641	Winkels in fietsen en bromfietsen
		Speelgoedzaken	47650	Winkels in speelgoed

Subsector	Branchecluster	Branche	SBI '08	Beschrijving		
Non-Food	Huis & tuin	Dierenspeciaalzaken	47763	Winkels in dieren, dierbenodigdheden en hengelsportartikelen		
		Bloemenwinkels	47761	Winkels in bloemen en planten, zaden en tuinbenodigdheden		
		Doe-het-zelfzaken	47521	Winkels in ijzerwaren en gereedschappen		
			47522	Winkels in verf, verfwaren en behang		
			47523	Winkels in houten bouw- en tuinmaterialen		
			47528	Bouwmarkten en andere winkels in bouwmaterialen algemeen assortiment		
			Huishoudelijke-artikelenzaken en hobbywinkels	47595	Winkels in glas-, porselein- en aardewerk	
				47596	Winkels gespecialiseerd in overige huishoudelijke artikelen (rest)	
				47597	Winkels in huishoudelijke artikelen algemeen assortiment	
				47783	Winkels in schilderijen, lijsten, prenten, kunstvoorwerpen en religieuze artikelen	
				47791	Winkels in antiek	
				Tuinentra	47762	Tuinentra
		Non-Food	Kleding & sport	Modezaken (kleding)	47511	Winkels in kledingsstoffen
					47512	Winkels in huishoudtextiel
					47513	Winkels in breiwol, handwerken en fournituren
47511	Winkels in herenkleding					
47712	Winkels in dameskleding					
47713	Winkels in bovenkleding en modeartikelen (algemeen assortiment)					
47714	Winkels in baby- en kinderkleding					
47715	Winkels in babyartikelen algemeen assortiment					
47716	Winkels in onderkleding, foundations e.d.					
47717	Winkels in modeartikelen					
47718	Textielsupermarkten					
Schoenen- en lederwarenzaken	47721				Winkels in schoenen	
	47722				Winkels in lederwaren en reisartikelen	
	Sport- en kampeerezaken				47642	Winkels in watersportartikelen
47643					Winkels in sportartikelen (geen watersport)	
47644		Winkels in kampeerartikelen (geen caravans)				
Non-Food	Persoonlijke verzorging	Drogisterijen	47741	Winkels in drogisterij-artikelen		
		Juweliers	47770	Winkels in juweliersartikelen en uurwerken		
		Opticiens	47782	Winkels in optische artikelen		
		Parfumerieën en cosmetica	47750	Winkels in parfums en cosmetica		

Subsector	Branchecluster	Branche	SBI '08	Beschrijving	
Non-Food	Woninginrichting	Woon- en verlichtingszaken	47524	Winkels in tegels	
			47525	Winkels in keukens	
			47526	Winkels in parket-, laminaat- en kurkvloeren	
			47527	Winkels gespecialiseerd in overige doe-het-zelfartikelen	
			47530	Winkels in vloerbedekking en gordijnen	
			47591	Winkels in meubels	
			47592	Winkels in verlichtingsartikelen	
			47593	Winkels in artikelen voor woninginrichting algemeen assortiment	
			Non-Food	Warenhuizen	Warenhuizen
Overig	Ambulante handel	Ambulante handel	47811	Markthandel in aardappelen, groenten en fruit	
			47819	Markthandel in overige voedings- en genotmiddelen	
			47820	Markthandel in textiel, kleding en schoenen	
			47891	Markthandel in bloemen, planten, zaden en tuinbenodigdheden	
			47892	Markthandel in tweedehands goederen	
			47899	Markthandel in overige goederen	
			47991	Colportage	
			47992	Straathandel	
			47999	Detailhandel via overige distributievormen	
			Overig	Webwinkels	Webwinkels - food
Webwinkels - non food	47912	Detailhandel via internet in consumentenelektronica			
	47913	Detailhandel via internet in boeken, tijdschriften, cd's, dvd's			
	47914	Detailhandel via internet in kleding en mode-artikelen			
	47915	Detailhandel via internet in huis- en tuinartikelen			
47916	Detailhandel via internet in vrijetijdsartikelen				
47918	Detailhandel via internet in overige non-food				
47919	Detailhandel via internet in een algemeen assortiment non-food				
Overig	Overige detailhandel	Overige detailhandel	47192	Winkels met een algemeen assortiment non-food (geen warenhuizen)	
			47742	Winkels in medische en orthopedische artikelen	
			47789	Winkels gespecialiseerd in overige artikelen (rest)	
			47792	Winkels in tweedehands kleding	
			47793	Winkels in tweedehands goederen (geen kleding)	